

శ్రీఅరవిందుల రచనలలో
స్వామి వివేకానంద, శ్రీ రామకృష్ణుల ప్రసక్తి

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

సెప్టెంబరు 2003

శ్రీఅరవిందుల రచనలలో
స్వామి వివేకానంద, శ్రీ రామకృష్ణుల ప్రసక్తి

4/9/20..

షికాగో విశ్వమత మహాసభలలో 11 సెప్టెంబరు 1893 న
స్వామి వివేకానందుని విజయ శంఖారావము
110 వ వార్షికోత్సవము

జైలులో ఏకాంత ధ్యానంలో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు 15 రోజుల పాటు నాకు వివేకానందుని వాణి వినిపిస్తూ ఉండేది. ఆయన నా చెంతనే ఉండి ఒక అతిముఖ్యమైన ఆధ్యాత్మికానుభూతిని గూర్చి మాట్లాడారు. ఆ విషయం గురించి చెప్పవలసినదంతా చెప్పి ఆ వాణి ఆగిపోయింది.

రెండు పక్షుల కథ

[ఇది ఉపనిషత్తులలోని హితోపదేశకథ. స్వామి వివేకానందుడు ఈ కథను ఆధ్యాత్మికపరంగా అనేక సందర్భాలలో ప్రస్తావించారు. శ్రీఅరవిందులు ఈ కథను భారతీయుల్లో జాతీయస్ఫూర్తి రగల్చ టానికి మొదట బరిపూరులో (పశ్చిమబెంగాల్) 12-4-1908 న స్వదేశీ సమావేశంలో ఉదహరించారు. తరువాత వందేమాతరం పత్రికలో కూడా ప్రస్తావించటం జరిగింది.]

ఒక పెద్ద చెట్టు వుంది. ఆకులతో, కాయలతో కళకళలాడుతూ కన్నుల పండువుగా ఉండేది. ఆ చెట్ల కాయలు కొన్ని తీయగాను, కొన్ని చేదుగాను ఉండేవి. ఆ చెట్టుమీద రెండుపక్షులు ఉండేవి. ఒకటి ఎగువభాగంలోను, రెండవది దిగువభాగంలోను ఉండేవి.

క్రిందిస్థాయిలో ఉన్న పక్షి నిరంతరం పైస్థాయిలో ఉన్న పక్షిని పరిశీలిస్తూ ఉండేది. దాని అందచందాలు చూచి మురిసి పోతుండేది. ఔన్నత్యానికి అబ్బురపడేది. అదే తన ఉన్నతాత్మ, పవిత్రాత్మ, పరమాత్మ అని భావించేది. తానూ ఆ స్థాయికి ఎద గాలని, అంతటి ఔన్నత్యం పొందాలని ఆశించేది. ఆరాటపడేది.

అయితే ఆ చెట్టుకున్న తీపిపళ్లు తినగానే తీయదనం మైకంలో, మాయలో పడిపోయి మార్గదర్శకుణ్ణి మరిచిపోయేది. తాను – తన లోకంగా వ్యవహరించి, వాస్తవస్థితికి దూరమయ్యేది. మళ్లీ చేదుపళ్లు తినగానే మాధుర్యపు మాయాజాలం దిగిపోయి మామూలు స్థితికి వచ్చేది. తానెవరో, తన పరిస్థితేమిటో తెలుసు కొని పశ్చాత్తాపపడేది. కథ మళ్లీ మొదటికి వచ్చేది. ఉన్నతాత్మ వైపు దృష్టి సారించి, ఉత్తమాశయాలతో ముందుకు సాగేది.

ఈ కథ జీవాత్మ, పరమాత్మలకు కూడా అన్వయించ వచ్చు. క్రిందిస్థాయిపక్షి జీవాత్మ, పైస్థాయిపక్షి పరమాత్మ. వృక్షం ప్రకృతిమాత. తీపిపళ్లు సుఖభోగాలు. చేదుపళ్లు కష్టనష్టాలు. సుఖ భోగాల మాయలో పడిన జీవులు పరమాత్మను కాదని, తాముగా వ్యవహరించి, అంతా తమ ప్రమేయమే – తమ ప్రతాపమేననే అహంకారంతో సుఖశాంతులకు దూరమై, కష్టనష్టాలు కొనితెచ్చు

కొంటూ వుంటారు. కథ అడ్డం తిరిగిన తర్వాత, కళ్లు తెరచి మాయాజాలంలోనుంచి బయటపడి – వివేకంతో వ్యవహరిస్తారు. నిత్యము – సత్యమైన పరమాత్మ స్పృహలోకి వస్తారు.

ఈ కథ మన జాతీయవిముక్తి ఉద్యమానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ఎరకు ఆశపడి, వేటగాని వలలో చిక్కిన పక్షుల్లా మన భారతజాతి ఇంగ్లీషువారి మాయామర్మాలకు లొంగిపోయి, లోభపడి అధోగతి పాలయింది. అన్నివిధాలా దిగజారిపోయింది. ఏకులా వచ్చిన ఇంగ్లీషువారు మేకులా బిగిసిపోయారు. వ్యాపారంకోసం వచ్చి వ్యవహారాల్లో తలదూర్చారు. ప్రార్థించే స్థితినుంచి పాలించే స్థితికి ఎదిగారు. ఈ అవకాశాలన్నీ మనమే వారికి పూవుల్లోపెట్టి సమర్పించాము!

వారి కనుసన్నలలో మెదిలాము. వారితో కలిసి చదువుకొన్నాము. వారేమి నేర్పితే అది నేర్చుకొన్నాము. వారి కళ్లతో చూచాము. వారి చెవులతో విన్నాము. వారి మనసుతో ఆలోచించాము. వారేది చెపితే అది చేసే స్థితికి వచ్చాము. వారేదంటే అది మెచ్చే మైకంలో పడిపోయాము. తరాలుగా ప్రపంచానికి వెలుగు చూపుతూ వచ్చిన భారతీయ జీవనవిధానాన్ని కాదని బానిస సంస్కృతికి అలవాటు పడ్డాము. శారీరకంగా, మానసికంగా, నైతికంగా కూడా పతనమయ్యాము. పరిపాలన మనకు చేతకాదని, రాజకీయాలకు పనికిరామని – ఆంగ్లేయులే అన్నిటికి సమర్థులని, వారే మనకు రక్షకులు, మార్గదర్శకులని నమ్మి నానబోసుకొన్నాము. చివరకు పుచ్చి బుర్రలైనాము.

పాశ్చాత్య విద్యావిధానం ఒక ఎత్తుగడ. వ్యాపారసరళి మరొక మాయ. ఇక పరిపాలనా యంత్రాంగం సరేసరి. ఇలా ముడిపై ముడి బిగించి మనకు బంగారు సంకెళ్లు తగిలిస్తుంటే మురిసిపోయాము. సంకెళ్లు బంగారంతో చేయబడ్డాయని, విలువైనవని ఆశపడ్డామేగాని, సంకెళ్లు సంకెళ్లే! అవి మన స్వేచ్ఛను హరిస్తాయనే వాస్తవాన్ని గుర్తించలేకపోయాము. పాశ్చాత్యనాగరికతా వ్యామోహపు మాయలోపడి వ్యక్తిగతలాభాలకు లోభపడి జాతికి, దేశానికి కూడా తీరని ద్రోహం చేసుకున్నాము.

పాశ్చాత్యులు మనకు రక్షకులు కారు – కేవలం భక్షకులని గ్రహించే లోపల జరుగవలసిన అనర్థం జరిగిపోయింది. మనం వారి వంటింటి కుందేళ్లుగా, పెంపుడుజంతువులుగా మారిపోయాము. వారిచ్చే ఉద్యోగాలకు, నెలసరి వేతనాలకు ఆశపడి మనవారు వారిని ఉన్నతాసనాల మీద కూర్చుండబెట్టి అడుగులకు మడుగులొత్తటం ఆరంభించారు.

ఇది స్వయంకృతాపరాధము. పాలించటానికి, బోధించటానికి, పోషించటానికి, చివరకు తిండిగుడ్డ తిరిపెం పెట్టటానికి కూడ వారే దిక్కని దీనంగా, హీనంగా వారివైపు చూస్తున్నాము. పంజరంలో పడ్డ పక్షులమైపోయాం మనం.

ఈ విదేశీ మాయామోహంనుండి బయటపడి, స్వయం సమృద్ధి సాధించటానికి, పూర్వవైభవం పొందటానికి చాలాకాలం పడుతుంది. ఎంతో శ్రమ పడాల్సి ఉంటుంది. ఎన్నో సమస్యలు కూడా ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. అయితే కర్జను ప్రభువు గావించిన బెంగాలు విభజన మన భారతసోదరులకు చేదు అనుభవం చవిచూపింది. మనవారు కట్టుకొన్న గాలిమేడలను నేల కూల్చింది. కనువిప్పుకలిగి కర్తవ్యోన్ముఖులయేలా చేసింది. ఇది మన వెన్ను తట్టి కన్నుతెరిపించిన శుభపరిణామం.

నిద్రనుంచి మేల్కొన్నాము. మత్తు వదలి మార్గంలోకి వచ్చాము. మాయనుండి వాస్తవంలోకి వచ్చి నిలిచాము. మళ్లీ మార్గదర్శకుని వైపు దృష్టి సారించాము. ఉన్నతశాఖలపై ఉన్న ఉత్తమవిహంగం ఎవరో కాదు. మనమే, మన ఉన్నతాత్మే – పరమాత్మే అని అర్థం చేసుకొన్నాము. ఆ స్థాయి అందుకొనటానికి మానసికోద్యమం సాగించాము. ఆత్మస్వాతంత్రం సాధించాము. ఆ పైన దేశస్వాతంత్ర్యం, జాతిస్వాతంత్ర్యం సాధించటానికి నిరంతరకృషి సాగిస్తున్నాము. పురోగమిస్తున్నాము.

(*SABCL* Vol. 1, pp. 855-57)

స్వేచ్ఛానువాదం: దయానిధి

1

వివేకానంద స్వామి

వివేకానందుడు అనంత ఆత్మశక్తి సమన్వితుడు. పురుషసింహం. ఇప్పటికీ ఆయన ప్రాబల్యం బ్రహ్మాండంగా పనిచేస్తుండడం మనం గ్రహించవచ్చు. ఎలా? ఎక్కడ? అని మనం చెప్పలేకపోవచ్చు కాని, యేదో సింహంలా పరాక్రమోపేతమైనది, వైభవోపేతమైనది, అంతర్జ్ఞాన స్ఫోరకమైన మహాశక్తి ఏదో భారతాత్మలో ప్రవేశించింది.

అహో! వివేకానందుడు నేటికీ తన జనని భారతమాత ఆత్మలోను, ఆమె బిడ్డల ఆత్మలలోను సజీవంగా మనుగడ సాగిస్తున్నాడు.

(*SABCL* Vol. 17, p. 332)

2

HIS MISSION

ప్రపంచమానవాళిని ఆధ్యాత్మికమార్గం వైపు మళ్ళించుటకై ఉద్భవించిన ఒక మహాపురుషునిగా స్వామి వివేకానందుని గూర్చి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస భావించాడు. అది గురువునుండి శిష్యునికి సంక్రమించిన ప్రేరణే అని మనం భావించవచ్చు.

(*SABCL* Vol. 22, p. 150)

3

ధీరోదాత్తుడు

స్వామి వివేకానందుడు ప్రపంచాన్ని తన రెండు చేతులలోకి తీసికొని దానిని పరివర్తింప చేయగల ధీరోదాత్త మహామనీషి అని ఆయన గురువర్యులు నిర్ధారించారు. భారతదేశం మేల్కొంచినది కేవలం తన కోసమే కాదు, ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించేందుకు కూడ అనేందుకు తార్కాణం వివేకానందుని విదేశయాత్ర.

(*SABCL* Vol. 2, p. 37)

4

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జీవితం బ్రహ్మాండమైన ఆధ్యాత్మిక శక్తికి ఆలవాలం. కఠోరతపస్సు ద్వారా ఆయన నేరుగా దైవ సాక్షాత్కారాన్ని పొందాడు. దైవసామ్రాజ్యాన్ని జయించాడు. ఆ తర్వాత ఒక్కొక్క యోగపద్ధతిని అనుసరిస్తూ వాటి సారాంశాన్ని అద్భుతరీతిలో అమితవేగంగా సంతరించుకోగలిగాడు. సర్వ మతసారాన్ని గ్రహించుటకై వారలా కృషి సలిపారు. దైవసాక్షాత్కార ఉపలబ్ధులు, పలురకాల ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులు, సహజ స్ఫురిత జ్ఞానలీలలు – ఇవే కదా సకల ఆధ్యాత్మిక సాధనల ఫలితాలు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస తపస్సుయొక్క గమ్యం – వేరైపోయిన విభిన్నజాతులు, విభిన్నమతాలు, అన్నీ కూడ, ఒకే సమగ్ర సత్యముయొక్క రూపాలనీ, వీటన్నింటి విభిన్న అభ్యాస ఫలితాలు చివరకు ఏకైక పరమోన్నత ఆధ్యాత్మిక అనుభూతికి చేర్చేవేనన్న పరమసత్యాన్ని సజీవదృష్టాంతం ద్వారా మానవాళికి బోధించుటయే కదా!

(*SABCL* Vol. 20, p. 36)

అనువాదం బి. నరసింహయ్య

Sri Ramakrishna gave to India the final message of Hinduism to the world. A new era dates from his birth, an era in which the peoples of the earth will be lifted for a while into communion with God and spirituality become the dominant note of humam life.

Sri Aurobindo

5

జైలులో వినిపించిన వివేకానంద వాణి

నా యోగాన్ని 1904 లో ఏ గురువూ లేకుండానే ప్రారంభించాను. ఒక మహారాష్ట్ర యోగి నుండి 1908 లో లభించిన ముఖ్యమైన సహాయంతో నా సాధన ప్రారంభమైంది. అప్పటినుండి శ్రీమాత భారతదేశం వచ్చేంతవరకు నేను ఎవ్వరి నుండి ఆధ్యాత్మిక సహాయం పొందలేదు. అంతకు ముందరగాని, ఆ తరువాతగాని నేనెప్పుడు పుస్తకాలమీద ఆధారపడలేదు. అంతరాలనుండి నన్ను చుట్టుముట్టిన స్వానుభవాలనే నమ్ముకున్నాను. జైలులో ఉన్నప్పుడు గీత, ఉపనిషత్తులు నా వద్ద ఉండినవి. నేను గీతా యోగాన్ని అభ్యసించాను. ఉపనిషత్తుల ఆధారంగా ధ్యానం చేశాను. ఈ గ్రంథాలు మాత్రమే నాకు ఉపకరించినవి. చాలా కాలం తరువాత పాండిచ్చేరిలో నేను వేదాధ్యయనం ప్రారంభించినప్పుడు ఆ వేదాలు నా యోగానుభూతులను ధృవపరచినవేగాని, నాకెట్టి మార్గదర్శకాలు కాలేదు. కొన్ని సందర్భాలలో ఎట్టి సమస్య వచ్చినా, ఏ ప్రశ్నకు సమాధానం కావాలన్నా నేను గీతను ఆశ్రయించేవాడిని. అందులో నాకు అవసరమైన సహాయం గాని, సమాధానంగాని లభించేది. జైలులో నేను ఏకాంత ధ్యానంలో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు 15 రోజులపాటు వివేకానందుని వాణి వినిపిస్తూ ఉండేది. ఆయన నా దగ్గరే ఉండి ఒక అతిముఖ్యమైన ఆధ్యాత్మికానుభూతిని గూర్చి మాట్లాడేవారు – అంతే, ఆ విషయం గురించి చెప్పవలసినదంతా చెప్పి ఆ వాణి ఆగిపోయేది.

(*SABCL* Vol. 26, p. 68)

Our ideal is not the spirituality that withdraws from life but the conquest of life by the power of the Spirit.

Sri Aurobindo

6

జీవితపు తొలిదశలో మేధస్సు ప్రభావము

భారతీయ తత్వచింతన గురించి నేను ఏమి చదవలేదు. కాని వేదాంతతత్వం గురించి సామాన్య అవగాహన మాత్రం ఉండేది. మేక్స్ ముల్లర్ రచనలనుండి, ఇతర గ్రంథములనుండి తెలుసుకు న్నది తప్ప, వేదాంతాన్ని గురించి నాకు ఎక్కువ తెలియదు. ఆత్మను గురించిన భావన నాకు నేను ఇంగ్లాండులో ఉన్నప్పుడే కలిగింది. ఆత్మ అనగా ఏమిటో అవగాహన చేసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేశాను. నన్ను ఆకట్టుకున్న మొట్టమొదటి భారతీయ రచనలు ఉపనిషత్తులు. అవి నాలో గాఢమైన ఆసక్తిని రేకెత్తించి నవి. తరువాతి కాలంలో వాటిలో కొన్నింటిని తర్జుమా చేయు టకు ప్రయత్నించితిని. భారతదేశంలో గడిపిన జీవిత తొలిదశలో, నా ఆలోచనాపరంపరను బలంగా ప్రభావితం చేసినవి శ్రీరామ కృష్ణుల ప్రవచనాలు, వివేకానందుల రచనలు, ప్రసంగాలు. కాని వీటివలన నాకు భారతీయ ఆధ్యాత్మిక చింతనను గురించిన తొలి పరిచయం కలిగిందే గాని, భారతీయ తత్వచింతనను గురించిన కాదు. అవి నాకు యోగాభ్యాసాన్ని నేర్పలేదు. మనస్సును మాత్రమే ప్రభావితం చేశాయి.

(*Sri Aurobindo Archives and Research, Dec 1983, p. 164*)

The traditions of the past are very great in their own place, in the past, but I do not see why we should merely repeat them and not go farther. In the spiritual development of the consciousness upon earth the great past ought to be followed by a greater future.

Sri Aurobindo

7

రామకృష్ణ పరమహంస ఇచ్చిన మూడు సందేశములు

డిసెంబరు 5, 1912 నాడు వ్రాసినవి

18 అక్టోబరు – శ్రీరామకృష్ణుల నుండి వచ్చిన మూడవ ఆఖరి సందేశం ఇదే. బరోడాలో అందిన తొలిసందేశం: "అరబిందో! మందిర్ కరో, మందిర్ కరో", మరియు ప్రవృత్తి అనే పాము తనను తానే కబళించే వృత్తాంతము. రెండవ సందేశం పాండిచ్చేరి వచ్చిన కొత్తల్లో శంకరచెట్టి యింటిలో వచ్చింది. ఈ సందేశం యొక్క వాక్యాలు మరుగైపోయినవిగాని, వాటి భావము "నిమ్నజీవిలో ఉన్నతవ్యక్తి ఆవిర్భావం జరగాలి." సాధన పరిసమాప్తం అయ్యే సమయానికి మరొక మారు మాట్లాడతానని కూడ చెప్పారు. మూడవ సందేశం యిది (18 Oct 1912):

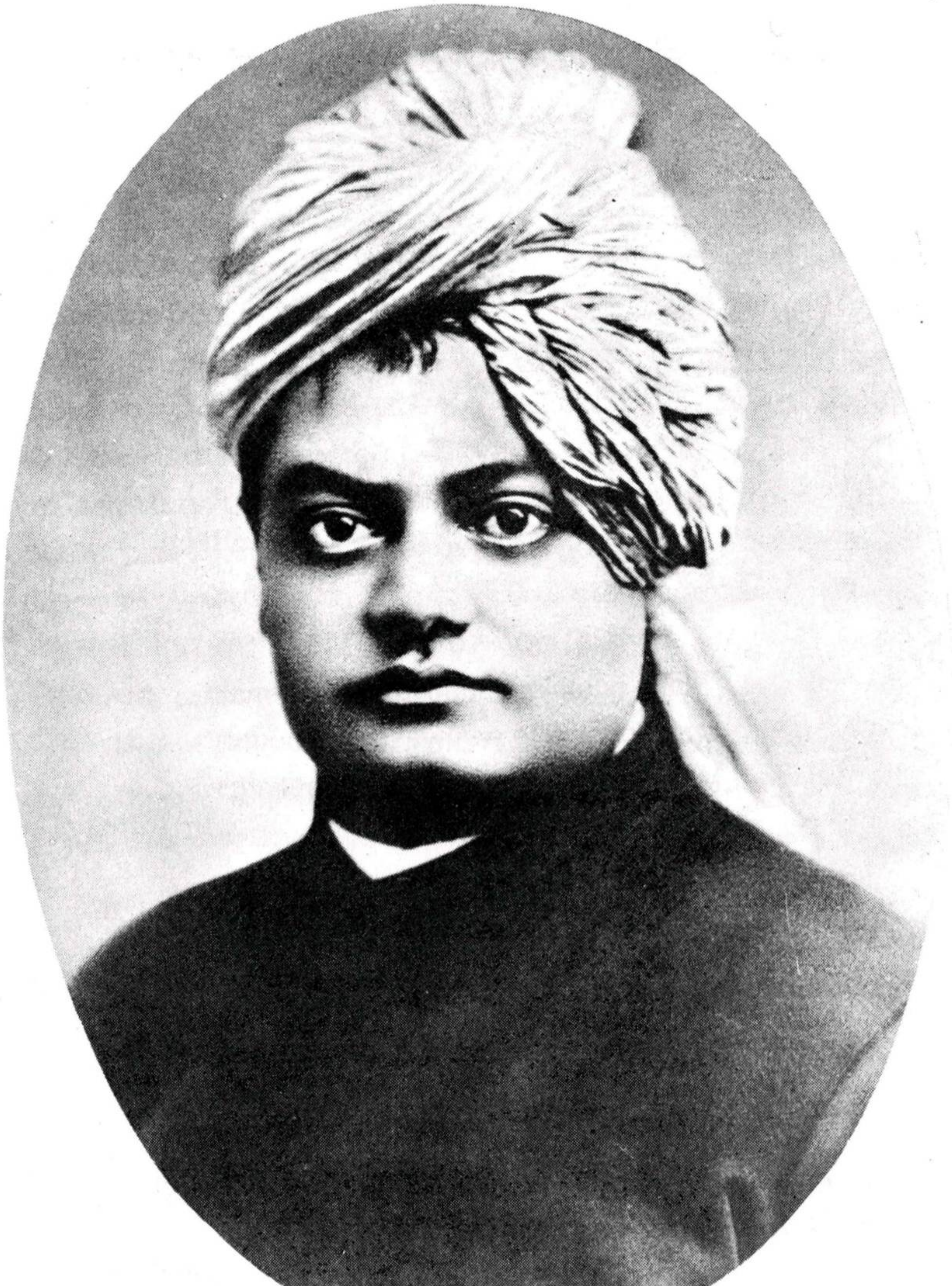
"Make complete sannyasa of Karma.
Make complete sannyasa of thought.
Make complete sannyasa of feeling.
This is my last utterance."

(*Sri Aurobindo Archives and Research, April 1987, pp. 11-12*)

అనువాదం: ఎ. కైలాసవతి

Ramakrishna (spoke) constantly from a swift and luminous spiritual intuition.

Sri Aurobindo

8

వివేకానందుని విజయ శంఖారావం

భారతీయులలో కొంతమంది ఆధునికులు అన్ని రంగాలలో ఇంకా యూరోపియన్ సంస్కృతిచే ఎందుకు వ్యామోహితులవుతున్నారు? సమస్తమైన ప్రజ్ఞలు సృజనాత్మకత, కార్యశీలతలు యూరపులోనే వున్నాయట. భారతదేశంలో వారికి కనిపించేది తనను తాను రక్షించుకోలేని అసమర్థత, నిస్తబ్ధత, నిర్వీర్యత. కాని ఎక్కడైతే భారతీయ ఆత్మ ప్రతిస్పందించి, శక్తివంతమైన దాడి జరిపి, అద్భుత విజయపరంపరలతో నవసృష్టి సాగించిందో, ఆయా రంగాలలో యూరప్ యొక్క సమ్మోహనశక్తి తక్షణమే అణగారిపో వడం ప్రారంభమైంది. శక్తివంతంగా యూరప్‌నుండి విరుచుకుపడిన మతపరమైన దాడుల ప్రభావానికి ఇప్పుడెవరూ లోనుకావడం లేదు. ఎందుకంటే హిందూమత పునరుద్ధరణకై చేపట్టిన సృజనాత్మక కార్యకలాపాలు భారతీయమతాన్ని సజీవమైన, పరిణామ శీలమైన, సుభద్రమైన, విజయవంతమైన, స్వీయరక్షిత మహాశక్తిగా తీర్చిదిద్దాయి. రెండుసంఘటనలతో దీనికి అంకురార్పణ జరిగింది. అవి దివ్యజ్ఞాన ఉద్యమం (Theosophical movement), షికాగోలో స్వామి వివేకానందుని శంఖారావం. భారతదేశపు అసలు ఆధ్యాత్మిక ఆదర్శాలేమిటో ఈ రెండు సంఘటనలు ఆవిష్కరించాయి. భారతదేశం తనకు తాను సమర్థించుకోవడమే కాకుండ, పాశ్చాత్యదేశాల భౌతికవాదంపై మహోగ్రంగా దాడి జరపడం విశేషం.

(*SABCL* Vol. 14, p. 8)

9

ప్రాచీన విలువల పరిరక్షణ, పునర్నిర్మాణం

ఈ ఉద్యమాల వెల్లువతో బాటు వీటికి వ్యతిరేకంగా భారతీయ మైనది ప్రతిదానినీ న్యాయమే అని సమర్థించే మరో ఉద్యమం మహాశక్తివంతంగా మహోధృతంగా ప్రవహించ నారంభించింది. దీని తరంగాలు మన జీవితాలలో ఇప్పటికీ ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. ఆ ప్రభావం ఇంకా కొనసాగుతున్నది. ఈ పని ఇంకా పూర్తి కాలేదు. నిజానికి ఈ ప్రతిక్రియ మరింత సూక్ష్మ అవగాహనకు, సమన్వయానికి నాంది మాత్రమే. ఈ విధంగా ప్రాచీన విలువలు న్యాయసమ్మతమేనని భావించడం, పాత మనస్తత్వాన్ని సంతృప్తి పరచటంతో బాటు సరికొత్త, సంప్రదాయబద్ధమైన విమర్శనాత్మక వైఖరిని కూడా సంతృప్తిపరచగలదు. దీనివల్ల ప్రతిఫలం లేకపోయినా, తెలిసో తెలియకో ప్రాచీనవిలువల పునః ప్రవచనం వేగవంతమవుతుంది. దీనితో ప్రాచీన సంస్కృతీ ప్రాభవం తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. సంస్కృతి రూపాలను గౌరవిస్తూ, పునర్వికాసానికి వీలుగా వాటిని సంరక్షిస్తూ, కాల దోషం పట్టిన రూపాలను తిరస్కరించడానికి, తిరిగి వాటిని రూపుదిద్దడానికి వెనుకాడలేదు. పాత ఆధ్యాత్మికసంపద జీర్ణం చేసుకోగల కొంగ్రొత్త భావాలను తీసుకొని తన పరిధిని విస్తృతం చేసుకోవడం జరిగింది.

పాతకొత్తల మేలు కలయికను మరింత స్వేచ్ఛగా సాధించడంలో, పునర్నిర్మాణం ద్వారా పరిరక్షణను సాధించడంలో స్వామి వివేకానందుడు ఆదర్శంగా నిలిచాడు. దానినే ఆయన ప్రపంచానికి అత్యంత శక్తివంతంగా చాటి చెప్పాడు.

(*SABCL* Vol. 14, p. 415)

10 (a)

భారతీయమతంలో అనంత వైవిధ్యం

భారతీయ తత్వశాస్త్రం, మతంలోని అంతులేని వైవిధ్యం యూరో పియన్ మనస్సుకు అంతుపొంతులేని, దిగ్భ్రాంతికరమైన విసుగు జనించే, నిరర్థకమైన వైవిధ్యంగా కనిపిస్తుంది. సుసంపన్నమైన ఆకుపచ్చని చెట్లు చేమలతో నిండిన వనాన్ని అది చూడలేదు. వివిధ రూపాలతో భాసించే ఆధ్యాత్మిక జీవన ప్రాభవం దానికి తెలియదు. అనంత వైవిధ్యం, వివేకానందుడు అన్నట్లు ఒక ఉత్కృష్టమైన మత సంస్కృతికి చిహ్నం. పరాత్పరుడు (Supreme) అనంతుడని భారతీయులకు తెలుసు. ప్రకృతిలోని ఆత్మకు ఆ అనంతం నిరంతరం శతకోటి రూపాలలో సాక్షాత్కరిస్తుందని వేదయుగం ప్రారంభంనుండి భారతీయ ద్రష్టలందరికీ తెలుసు.

మానవాళికంతా ఒకే మతం ఉండాలన్న విపరీత భావ మొకటి పాశ్చాత్యమేధావులకు కల్గింది. కాని ఒకే విధమైన ఆచారాలు, మూఢనమ్మకాలు, తంత్రాలు, మతభావాలు, పూజలు పునస్కారాలు, నియమాలు, నిషేధాలు, ఒకే మతశాసనంతో విశ్వజనీనమతం సంకుచితమై తీరుతుంది. ఇటువంటి సంకుచితమైన, అసంబద్ధమైన మతం నిజమైన మతం ఎలా అవుతుంది? మత గురువులు చిత్రహింసలు పెడతారన్న భయంతోనో, లేక పై లోకాలలో భగవంతుడు తమని త్రోసిపుచ్చి, భయంకరమైన శిక్షలు విధిస్తాడన్న భయంతో వణికిపోతూనో దానిని అంతా ఆమోదించితీరాలని భావించడం హాస్యాస్పదం.

(*SABCL* Vol. 14, p. 129)

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

10 (b)

సనాతనమతము – అనంత వైవిధ్యము

ఈ మతంలో అనంతవైవిధ్యముంది. ఇది పాశ్చాత్యులకు కొరుకుపడనిది. మ్రింగుడుపడనిది. కనుక వారి దృష్టిలో ఇదొక అద్భుతాంశం. అడవిదారిలాగా అంతుచిక్కనిది, అర్థరహితమైనది. మహారణ్యంలో ఎంతో వైవిధ్యం మహాశ్చర్యకరంగా తోస్తుంది ఏమాత్రం మనసు పెట్టినా. ఎంతో ఎత్తైన చెట్లు – రకరకాల వృక్షాలు అలాగే మన మతంలోనూ వివిధరూపాలున్నా అన్నిటినీ కలిపే సూత్రాత్మ వున్నది. ఇది పరిపక్వదశకు చేరిన మతమహాలక్షణంగా స్వామి వివేకానంద అభివర్ణించారు. భారతీయదర్శనంలో పరమాత్మ అనంతమన్న అంశం వేదకాలఋషులనుండి గ్రహించినదే. *ప్రకృతి ఎప్పుడూ వైవిధ్యంతో శోభిస్తుంది. అది దాని స్వభావం. కానీ అంతరాత్మ ఏకమే. ఈ అనేకత్వం దాని అభివ్యక్తి. అంతేకాని లోకంలో మనుజులందరకూ ఒకే నామం – రూపం – మతము వుండవు.* ఉండాలనుకోవటం నియంతృత్వ ధోరణి – పాశ్చాత్యుల విపరీత బుద్ధి. అదెంత అస్వాభావికమో అంత అతర్కితోప సంపన్నం. అది తర్క సహం కాని క్రూర భావన. తాను మునిగిందే గంగ కాదు. అందరకూ ఒకే అభిప్రాయం – ఒకే పద్ధతి – ఒకే భావం ఉండాలనుకోవటంలోనే సంకుచిత దృష్టి వుంది. కనుక ఒకే మతం – విశ్వాసం – క్రతువిధానం, ఒకే విధి నిషేధాలక్రమం – ఒకే మతానుశాసనం అసహజవిషయాలు. ఇక్కడ మానవులంతా ఆధ్యాత్మిక హింసను, అక్కడ పరలోకంలో శాశ్వత శిక్షను అంతా అంగీకరించాలనీ, అందరికిదే మార్గమని అనటంకంటె మూర్ఖత్వమేముంటుంది? ఇంతకంటె సంకుచితమైన, అపహాస్యమైన విషయం సృష్టిలో ఉండదు.

(*SABCL* Vol. 14, p. 129)

అనువాదం: తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావు

11

ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క మతము

మన యోగలక్ష్యము దైవసాక్షాత్కారమును పొందుటతో సరికాదు. ఆ దైవమును మన జీవితములో కూడ ఆవిష్కరింప జేసుకోవలెను. ఒక్కొక్క మనిషిలోను ఆ ఆవిష్కరణము యథేచ్ఛగా జరుగవలెను. మూసలో పోసినట్లుగాక ఒక్కొక్క మనిషి ప్రజ్ఞాపాటవమును, స్వభావమునుబట్టి ఒక్కొక్క ప్రత్యేకరీతిలో ఆవిష్కారము కావలెను. విశ్వగత, విశ్వాతీతశక్తుల అభివ్యక్తిలోని అనంతవైవిధ్యమే మానవుని ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి పరాకాష్ఠ. మతముల ఐక్యత అంటే ఏమిటి? వివేకానందుడు చెప్పినట్లు సకల మతములు అనంతవైవిధ్య వైభవములతో భాసిల్లినప్పుడే అది సాధ్యమౌతుంది. ఇంకా చెప్పాలంటే ప్రతి మనిషికి తనదైన స్వంత మతము – అనగా ఛాందసమైన ఆచారవ్యవహారాలకి కట్టుబడకుండా తన ప్రకృతిని యథేచ్ఛగా మలచి దైవముతోడి తన సంబంధమును సుసంపన్నము చేసికొనుట.

(*SABCL* Vol. 20, p. 51)

అనువాదం: డా॥ ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి

12

భారతదేశ సందేశ కిరణపుంజం

వేలమంది సాధుపురుషులు – మహాత్ములు తమ మౌనజీవిత సాధనల ద్వారా మనకు చేసిన బోధ ఏమిటి? భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుల అనంతసాధనల నుండి ఉన్మీలతములైన సందేశ ప్రభా ప్రసరణ లేమిటి? సింహసదృశమైన గుండెతో ప్రపంచాన్ని తన వాగ్గంగా ప్రవాహధాటితో ముంచెత్తిన వివేకానందుడు బోధించిన దేమిటి? ఆ సన్యాసచక్రవర్తి ప్రసరించిన బోధాకాంతులేమిటి? దాని సారాంశమిది: సింహాసనాసీనుడైన మహారాజునుండి – కూలీనాలీ చేసుకొని బ్రతికే సాధారణ వ్యక్తిదాకా, తన జపతపా

దుల్లో మునిగిపోయిన బ్రాహ్మణుని నుండి – పొలంలో దున్ను కొని జీవించే అమాయక వ్యవసాయదారుని దాకా – అందరి లోను నిమ్నోన్నతములు లేక ఒకే పరమాత్మ తత్త్వం స్పందిస్తు న్నది. అందరూ తదాత్మ స్వరూపులే. అంతా సృష్టికర్తలే. ఎందు కంటే మహాచైతన్యశక్తి మనలోనే వున్నది. జీవితమంతా సృష్టే. *సృష్టి – స్థితి – లయలన్నీ సృష్టే. మనంత మనం తోలు బొమ్మలై మాయా కర్మజాలంలో చిక్కుకొనకపోతే మహాచైతన్య స్వరూపులమే. అది చెక్కిన విగ్రహాలమే. సజీవ మూర్తులమే.*
(*SABCL* Vol. 1, p. 66)

13

భారతదేశం పునర్జాగృతం కావటం భవిష్య ప్రపంచ వాంఛితం

భారతదేశం నశించదు. మనజాతి రూపుమాసిపోదు. ఎందుకంటె సర్వప్రపంచంలోనూ భారతదేశమే – ఈ సనాతన ఖండమే – దివ్యధ్యేయమై ఊర్పుగా బ్రతుకుతున్నది. భవిష్య మానవజాతి కిదే గుండెకాయ. భారతదేశమే ప్రపంచానికి కావలసిన మత ప్రభాతగీతాన్ని విన్పించేది. అదే సనాతన మతం – సర్వమతా లకు సమన్వయసూత్రం. శాస్త్రాలకు, వేదాంతాలకు అదే ఏకైకా త్మద్రవ్యం. *మ్లేచ్ఛభావక్షాళనం చేసి మానవజాతిని ఆర్యజాతిగా శిల్పించగల మహాశిల్పి భారతదేశమే.* దీని కోసం మొదట తాను పునః ఆర్యత్వంలో జాగృతం కావాలి.

ఇదిగో ఈ మహాకార్యం కోసమే భగవాన్ రామకృష్ణులు అవతరించింది – స్వామి వివేకానంద ప్రపంచం చుట్టివచ్చిందీ. ఈ సుప్రభాతగీతాన్ని మనం వినలేదంటే – మేల్కోలేదంటే మన కింకా చీకటితెరలు విచ్చిపోలేదన్న మాట. అజ్ఞాన తమస్సు చెద రిపోలేదన్న మాట. భయాందోళనలు, సంశయాలు, ఉపేక్ష, బద్ధకం అన్న చీకటి దుప్పటి ముసుగుతీయ లేదన్న మాట. మనలో కొందరు భక్తిమార్గంలోను, మరికొందరు జ్ఞానమార్గం

లోను ప్రయాణిస్తున్నా మనలోని శక్తిహైన్యంవలన మన భక్తి చైతన్యవంతం కావటం లేదు.
(*SABCL* Vol. 1, pp. 66-67)

అనువాదం: తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావు

14

ప్రపంచంలో భారతదేశ ఆధ్యాత్మిక ప్రభావం

ప్రపంచంలో తొలిమహాశక్తిగా భారతదేశం అగ్రపీఠం ఎందుకు అలంకరించకూడదు? ప్రపంచమంతటా ఆధ్యాత్మిక ప్రభావాన్ని ప్రసరించడంలో వివాదాస్పదంకాని హక్కు మరే దేశానికి ఉన్నది? ఇదే స్వామి వివేకానందుని ప్రచారప్రణాలిక. దేశాలను జయించే ఆధ్యాత్మిక సంపద భారతదేశం సొత్తు. ఈ ప్రాభవం తనకు ఉన్నదన్న ఎరుక కల్గిస్తూ మరొకసారి భారతదేశాన్ని చైతన్యప్రదీప్తం చేయాలి. ఈ ఆధ్యాత్మికత సమస్త దేశభక్తికి మూలం. ఆత్మన్యూనతను ఇదొక్కటే పోగొట్టగలదు. తను పోగొట్టుకున్న స్థానాన్ని తిరిగి పొందడానికి ఇదొక్కటే మార్గం.
(*SABCL* Vol. 1, pp. 427-48)

15

రామకృష్ణుని జీవితం – హిందూమత సందేశం

భగవద్భావన తరిగిపోయింది. సందేహాలు పెరిగిపోయాయి. ఇటువంటి తరుణంలో ఆధ్యాత్మికత ఎంతో అవసరం. ఆత్మయొక్క అభివ్యక్తరూపమే ఈ ప్రపంచం అనీ, ఇంద్రియాలు చేసే గందరగోళం వెనుక అసలు రహస్యం ఇదే అని, మనిషి అంతరాంతరాలలో దివ్యవికాసానికి అవకాశాలు ఉన్నాయనీ, భగవంతుని ఆనందం మనిషి పొందవచ్చుననీ, ఇదే ప్రపంచంలోని అసలు సత్యం అనీ ఆధ్యాత్మికత చాటిచెప్పే సమయం వచ్చింది. అందు

లకే రామకృష్ణుడు అవతరించాడు. బుద్ధుడు అవతరించిన తరువాత రెండువేల సంవత్సరాలు పాడుపడిన ఆధ్యాత్మిక పురోగమనమంతా రామకృష్ణుని దివ్యప్రబోధానికి నాంది.

భారతదేశపు దీర్ఘనిశ అంతము కానున్నది. తూర్పులో ఒక మహాత్కాంతి ఉదయిస్తున్నది. ఆ కాంతి వెదజల్లిన తొలి వైతాళిక విద్యుల్లతలు లోగడే దిఙ్మండలంపై కానవచ్చినవి. ఒక క్రొత్తరోజు వస్తోంది. అది ఎంత ఉజ్వలమైనదంటే పైనుంచి దిగివచ్చిన అంతిమ అవతారం కూడ ఆ కాంతికి అర్థం వివరించలేకపోయింది. అయితే ఆ అవతారం లేకుండా ఆ రోజు రాదు. భారతీయ ఆధ్యాత్మికత పరిపూర్ణంగా వ్యక్తమవుతున్నది. ప్రాగ్దేశాల పునర్వికాసానికి అదే అసలు నాంది.

వివిధ రకాల ఆలోచనలు, నైతికసూత్రాలు, భౌతిక వికాసంపై విచిత్రస్వప్నాలు, ఆశలు, అసంభవమైన ధార్మిక, ఆనందమయ జీవితాలను గురించి మానవాళి ఎప్పటినుండో ప్రయోగాలు చేస్తూ వచ్చింది. కాని జీవితంలో చిట్టచివరి రహస్యాన్ని ఆవిష్కరించడంలో విఫలమైంది. ఎక్కడా తృప్తిలేదు. దారిద్ర్యం, ఆవేదనలు, అసంతృప్తి, సంఘర్షణలనుండి బయటపడేందుకు రాజకీయ, సామాజిక విధానాలు ఏవీ సహాయపడ లేకపోయాయి. ఐహికమైన విధానాలన్నీ విఫలమవుతున్నాయి. ప్రాగ్దేశాలలోనే సత్యం, జ్ఞానం వున్నాయి. ప్రాగ్దేశాలే పశ్చిమదేశాలకు దివ్యప్రబోధం అందివ్వగలవు. ప్రాగ్జ్యోతి మాత్రమే ప్రపంచాన్ని రక్షించగలదు. యుగయుగాలుగా ఆసియాఖండం తనలో నిక్షిప్తమైన కాంతి కోసం అన్వేషిస్తోంది. తాను దర్శించిన ఆ కాంతిపుంజాలే బౌద్ధమతంగా, క్రైస్తవమతంగా, మహమ్మదీయ మతంగా పరిఢవిల్లాయి. భారతదేశమే అద్భుతమైన ఆధ్యాత్మిక ప్రయోగకేంద్రం. ఆత్మపరిశోధనాగారం. ప్రతి యుగంలోను వేలాది మహనీయులు అవతరించారు. ఆత్మలో శాంతిసౌమనస్యం దర్శించారు. దివ్యజ్ఞానాన్ని అందించారు. మతమార్పిడులకోసం, పేరుకోసం వారు తాపత్రయపడలేదు. కొద్దిమంది శిష్యులకు తమ ప్రయోగఫలితాలు అందించి వెళ్లారు. వారు తమ అనుభవాల అద్భుతధారలు వెద

జల్లి, వచ్చిన చోటుకే తిరిగి వెళ్లిపోయారు. అవతారాల జననం మూలంగా అనంతమైన ఆధ్యాత్మికశక్తి లభించింది. వారు తమకు లభించిన ఆనందాన్ని, ప్రపంచ మానవాళిపై ప్రవహింపచేశారు. మతాలను మార్పిడి చేయడం వారి ఉద్దేశ్యం కానే కాదు. భగవత్ సాక్షాత్కారం ఆనందపారవశ్యాన్ని నలుగురికి అందివ్వాలని వారు తపన చెందారు. అటువంటి వారిలో శ్రీరామకృష్ణుడు చివరివాడు. అందరిలోనూ మహనీయుడు. చాలామంది భగవంతుని పరిమిత మైన ఒకే రూపంగా దర్శిస్తే ఆయన అనంతమైన ఏకత్వంగా దర్శించాడు. *ఆయనలో గతకాలపు వేలాది మహాద్రష్టల ఆధ్యాత్మిక అనుభవాలు కలసిపోయి ఒకే ప్రవాహంగా ప్రవహించాయి.* హిందూమతంలోని చిట్టచివరి సందేశాన్ని ఆయన ప్రపంచానికి అందించాడు. ఆయనతో ఒక కొత్తయుగం ప్రారంభమైనది. భూలోకవాసులు భగవంతునితో తాదాత్మ్యం చెందడానికి ఒక్కసారి ఉద్ధరించబడ్డారు. క్రైస్తవమతం ఏది సాధించలేక విఫలమైందో, అపరిపక్వమైన కాలగతిలో మహమ్మదీయమతం ఏది సాధించడానికి యత్నించిందో, కొద్దికాలంపాటు బౌద్ధమతం పాక్షికంగా యత్నించిందో రామకృష్ణుని జీవితం ద్వారా హిందూమతం ప్రపంచంకోసం ప్రయత్నించవలసి వుంది. భారతదేశపు పునర్వికాసానికి ఇదే కారణం. భగవంతుడు తిరిగి *ఈ వేదభూమికి ఊపిరి పోశాడు. ఎందరో మహితాత్ములు భారతదేశ విముక్తికి పోరాడడం అందుకే.* భరతపుత్రులలో హఠాత్తు మార్పు రావడం అందుకే. రాజకీయంగా ప్రారంభమైన ఈ ఉద్యమం ఆధ్యాత్మిక ప్రాభవంతో ముగుస్తుంది.

(*SABCL* Vol. 1, pp. 799-801)

But why should not India then be the first power in the world? Who else has the undisputed right to extend spiritual sway over the world? This was Swami Vivekananda's plan of campaign.

Sri Aurobindo

16

మానవునిలో దివ్యప్రభంజనము

హేతువు మనకు మార్గదర్శి కాదంటే కొందరు ఒప్పుకోరు. ముఖ్యంగా మేధావులు దిగ్భ్రాంతి చెందుతారు. హేతువు కాదని, ఏదో కనిపించని అదృశ్య దైవశక్తి ప్రభావానికి లోబడడం అటు వంటి వారికి ఆశ్చర్యం కల్గిస్తుంది. ఈ సందేహాలు వెలిబుచ్చే వారంతా భౌతికవాదప్రభావ వలయంలో చిక్కుకున్న మహాను భావులే. మనిషిని భౌతికరూపంగానే పరిగణించి, అతడు భగ వంతుడునుండి రాలేదని, అతనికి ఒక దివ్యభవితవ్యం లేదని వారు వాదిస్తుంటారు. మనిషిలో దాగివున్న భగవంతుడే అసలు దర్శనం, మతముయొక్క అసలు అర్థం. శంకరుడు, రామాను జుడు, మధ్వాచార్యులు, శ్రీరామకృష్ణుల దివ్యప్రబోధాలను భారత దేశం జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటే ఆమె ప్రబుద్ధమవుతుంది. *ఆమె జీవితం అంతా వేదాంతమే.*

తాము *మేధావులం మాత్రమే అని ఎవరైనా భావిస్తే వారు హిందువులు కారు. మేధావులంటే భగవంతుని చూడని వారు.* భగవంతుడు తన గొప్పతనాన్ని, మహిమను చాటాలని భారతదేశాన్ని ఆదేశించాడు. వేలాది సంవత్సరాలుగా భగవం తుని గూర్చి భారతదేశం పలికిన మంత్రవాక్కులు నలుదెసలా మారుమ్రోగాయి. యూరోపియన్ విద్య మనకు అందినప్పుడు మనం సైన్సువల్ల అపమార్గం పట్టాము. ఒక చిన్నగదిలోని వెలుగు లాంటిది సైన్సు. ప్రపంచాన్ని వెలుగులతో నింపే సూర్యుడు కాదు. అపరవిద్య అన్నది సైన్సు కాదు. దానికి మించిన విద్య ఉంది. లోకం నిమ్నస్థాయి జ్ఞానంతో, మన మేధస్సే చాలా గొప్పదని, సర్వశక్తిమంతమని భావిస్తుంది. కాని అది వట్టి భ్రమ, మాయ మాత్రమే. దేవుని మహిమను తెలుసుకున్న వ్యక్తి *మేధస్సు గొప్పదని ఎప్పటికీ విశ్వసించడు. ఉన్నతమైన మంత్ర ధ్వని ఒకటుంది. భగవంతుడు గుండెలోనే నివసిస్తుంటాడు. మెదడు ద్వారా పనిచేస్తాడు. మెదడు అతని ఉపకరణాలలో ఒకటి.*

మెదడు ఏది ఆలోచించినా అది ముందు హృదయానికి తెలుస్తుంది. మెదడును దాటి హృదయంలోకి ప్రవేశించ గలిగినవాడు పరమాత్మ వాణి వినగలడు.
(*SABCL* Vol. 1, pp. 714-15)

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

17

అంతర్జ్యోతి – భవిష్యదీప్తి

"నా ఇచ్ఛనే నెరవేర్చుము. నిన్ను నీవు తెలుసుకొనుము. మాలిన్యములను వదిలించుకొని పునీతుడవు కమ్ము. నీ ఇచ్ఛ వచ్చిన రీతిలో ప్రవర్తించరాదు. కోరికల వెనకాల పరిగెత్త వద్దు. Abandon that you may possess" అని దివ్యాచార్యుడు క్రిందటి ఒకటిన్నర సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్న సంఘటనల ద్వారా మనని హెచ్చరిస్తూనే వున్నాడు. అది వినిపించుకునే వాళ్లకైతే వినపడుతుంది. నీకు జ్ఞానమెలా కలుగుతుంది. సాధనామార్గమును గురించి తెలుసుకున్నంత మాత్రాన కలగదు కదా. ఆత్మ సంసర్గమువలన, లోపలనుంచి వచ్చిన వెలుగువలన కలుగుతుంది. అపరజ్ఞానంతో ఏది చేసినా ఫలితము సున్న. జ్ఞానము నిన్ను పూర్తిగా ఆవహించి నరనరాలకి పట్టినప్పుడే ఫలితము దక్కుతుంది.

దక్షిణేశ్వరంలో ప్రారంభించిన ప్రణాళికింకా పూర్తి కాలేదు – అసలు దాని నెవ్వరైనా అర్థం చేసుకుంటే కదా. వివేకానందుని ఉద్యమము ఇంకా కార్యరూపమే దాల్చలేదు!
(SABCL Vol. 2, p. 412)

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

18

సమయమాసన్నమైనది

రాజకీయ, ఆర్థిక విషయాలపై దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్న భారత జాతికి తన దృష్టిని విశాలపరచుకోవలసిన సమయమాసన్నమైనది – ముఖ్యంగా నేటి బెంగాలు విషయంలో ఇది తప్పనిసరి.

బెంగాలీలు ఎప్పుడూ భారతీయుల్ని ఒక వున్నతాదర్శం వైపు నడిపిస్తూ వుంటారు. క్రొత్తతరం ఔన్నత్యం సాధించడానికి అత్యవసరమయిన సాధనసంపత్తి వారి వద్ద వుంది. మానవజాతి ఒక గొప్ప ముందడుగు వేసి కదలవలసి వచ్చినప్పుడు, బలంగా హృదయాన్ని కదిలించే ఆలోచనలతో, గొప్ప స్ఫూర్తినిచ్చే వూహలు, వుద్రేకాలు వారి సొత్తు. హృదయంతో ఆలోచించే అమూల్యవరం పొందిన వారు. అంతేకాదు భావనలోని సున్నితమైన విషయాలను, వివిధ కోణాలలో, రూపాలలో వుండే అర్థ ఛాయల్ని, వాటి పరిధులలోనే పట్టుకోగలిగిన సూక్ష్మబుద్ధి కలిగిన వారు. వీటన్నిటికీ పైగా, యితర జాతులు యీ ప్రత్యక్ష జ్ఞానసామర్థ్యం అభివృద్ధి చేసుకోక పూర్వమే అందులో గొప్ప స్థాయిని సాధించినవారు. హేతువాదానికి, కాల్పనికతకి అతీతంగా మానవత్వంలో వుండే గోప్యత యిప్పుడు బహిర్గతం కావలసి వున్నది. ఆ నైపుణ్యం, జాతియొక్క అత్యున్నత స్వభావం, శ్రీరామకృష్ణునిలో ప్రస్ఫుటమయాయి. అతడు తలచుకున్నట్టయితే ఏ జ్ఞానాన్నయినా అతిసులభంగా ఆధ్యాత్మికంగా శాసించగలడు. ఏదైనా సరిదిద్దగల విద్య అతని వద్దే వుంది. వ్యక్తియొక్క, జాతియొక్క పాతసంపర్కాలు, సంస్కారాలతో నిండిన జ్ఞాపకాలు, పరిమితమైన హేతువాదం, అర్థంకాని, అయోమయమైన వూహాల అనవసర జోక్యంతో ప్రస్తుతం సాధారణ జనం యొక్క జ్ఞానం పెడదారిన పయనిస్తున్నది. ప్రాచీన భారతీయ ఋషులు యోగశాస్త్ర జ్ఞానంతో రూపొందించిన క్రమశిక్షణలో నిష్ణాతుడైనవాడే జాతికి సరియైన ప్రాతినిధ్యం వహించగలడు.

కాని కొన్ని జాతులు యీ వికాసం యిప్పటికే సాధించాయి. కొన్ని సాధించడానికి సంసిద్ధంగా వున్నాయి. ఆ జాతులే శక్త్యారాధన ద్వారా భవిష్యద్వికాసాన్ని, దానితోపాటు బలమైన సంకల్పసిద్ధిని, శక్తిని పొందగలవు. ఇతర సమస్త మానవాళిని జ్ఞానపథంలో నడిపించగలవు.
(*SABCL* Vol. 3, p. 327)

అనువాదం: నడిమింటి విజయలక్ష్మి

20[1]

వివేకానందుని యతి పథము

లండన్ మహానగరంలో కాంగ్రెస్సు తలపెట్టిన మహాసభలపై మా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశాము. కాంగ్రెస్సు ముఖతః వెలువడిన ఈ స్పందనకు మాకు రెండు కారణాలు గోచరిస్తున్నాయి. వీరి లక్ష్యం ఇంగ్లాండ్‌లో మనకు ప్రతికూల వాతావరణం నివారించటమొకటి కాగా, యావత్ప్రపంచ మేధావుల సానుభూతి పొందటం రెండవది. ఆ సదస్సులోని ప్రముఖుల ఉపన్యాసాలుగాని, ఇతర నాయకుల వాక్చాతుర్యంగాని ఆ దేశస్థులను ఆకర్షింపవు. బ్రిటన్ దేశస్థుల ప్రయోజనాలకు దోహదపడని ప్రతిపాదనలను వారెన్నటికీ ఆమోదింపబోరు. మన లక్ష్యసాధనకు దీర్ఘకాల ఉద్యమమొక్కటే శరణ్యం. *ప్రతి నిత్యము, ఏడాది పొడవునా, ఈ ఉద్యమం విరామం లేకుండా సాగిపోవాలి. లక్ష్యసాధనకు కొన్ని సంవత్సరాలే పట్టవచ్చును.* ఉద్యమంవల్ల ఆశించిన ఫలితాలు లభించకపోయినా, ఆశ్చర్యపడనక్కర లేదు. ఏతావాతా, ఫలితాలు లభించినా మనకు అక్కరకు రాకపోవచ్చును.

ఈ వ్యవహారమంతా భారతప్రభుత్వానికీ, దేశప్రజలకు సంబంధించిన రాజ్యాంగాంశంగా పరిగణించాలి. అంతేగాని విదేశ ప్రజానీకానీకానికి గాని, వారి సానుభూతికిగాని తావు లేదు. ఈ

---

[1] 19 వ నెంబరు వ్యాసము '.రెండు పక్షుల కథ' పత్రిక మొదటి వ్యాసంగా ఇవ్వబడింది.

పెద్దల ఆమోదం మన లక్ష్యసాధనకు ఏమాత్రం సహకరింపదు. వారి సానుభూతి కేవలం నోటిమాట మాత్రమే కాగలదు. ఏ కారణంగానైనా, మనకు అనుకూలంగా స్పందించినా, దాని ప్రభావం లేశ లేశ మాత్రమే.

ఈ తరుణంలో స్వామి వివేకానందుల ఆమెరికా యాత్రను స్మరించుకోవటం అవసరం. వారి యాత్రానంతరం, వారి శిష్యుల అపూర్వ కృషివల్ల మన దేశానికి జరిగిన మేలు అమోఘం. ఈ శతాధిక కాంగ్రెస్సు సదస్సులవలన కలిగిన ప్రయోజనాల కతీతం. ఆ స్ఫూర్తితో మనము యావత్ప్రపంచానికీ, మన జాతి గతవైభవం, ప్రాచీననాగరికత వైశిష్ట్యం, ఎలుగెత్తి చాటాలి. వీటి వారసత్వం జాతిరక్తంలో కరడుగట్టి యున్నదని, ప్రపంచానికి మేలుచేయగల శక్తి యుక్తి సంపన్నులమని ఘోషిస్తూ, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిపై అర్హులమని గర్జించాలి.

ఈ పురుషాకారమే మన లక్ష్యసాధనకు సుగమమైన మార్గము. భిక్షాన్నప్రవృత్తి ఎన్నటికీ కాజాలదు.
(SABCL Vol. 2, pp. 170-71)

అనువాదం: శ్రీ శరణ్

21

పాతక్రొత్తల సమన్వయము – ఒక పరిశీలన

వేదాంతమనే పదానికి, జనశ్రుతిలో అద్వైత సిద్ధాంతమని, అది శంకరప్రతిపాదిత మాయావాదమని పరిగణించటం పరిపాటి. ఉపనిషద్వివరణలో, ఆ పాఠమే ప్రమాణంగాని, భాష్యాలెన్నటికీ కానేరవు. శంకరభాష్యం బహుదొడ్డదే. అయితే శంకరభాష్యము ఏకపక్షమన్న వాదనను త్రోసిపుచ్చలేము. తరువాత కాలంలో ఉపనిషత్తులపై అసంఖ్యాకంగా వచ్చిన భాష్యాలు, వాటి పై వచ్చిన వివృతులు మొ॥ జిజ్ఞాసువులను అత్యంత ప్రభావితం చేసినవి. మున్ముందు కూడ బహుముఖవ్యాఖ్యలు అనేకం ఆశించవచ్చును.

ఈ బహిర్ముఖత్వమును సాధకుని నిత్యజీవితంతో సమన్వయపరచటమే శ్రీరామకృష్ణ, వివేకానందుల బోధల లక్ష్యమని తెలుస్తున్నది.

నడుస్తున్న చరిత్రను, ఒకమారు సమీక్షించుకొంటే, గత చరిత్రంతా పునరావృతమవుతున్నదని గ్రహించవచ్చును. గతంలో కూడ ఈనాటి వలెనే ఒక మహాపురుషుడు – అవతారపురుషుడో, విభూతియో, మానవస్వరూపంలో అవతరించిన, ఒకానొక అపురూపమైన దివ్యస్వరూపమో పృథ్విపై కాలిడి, జనజీవనం మధ్య తిరుగాడి, తన దివ్యశక్తితో వారిని అత్యంత ప్రభావితం చేయగల్గింది. ఆ మహనీయుడు గౌతమబుద్ధుడు. ఆ మహామనీషి తన సిద్ధాంతాన్ని, సదాచార సంపత్తిని ఆనాటి ఆర్యజాతులకు ప్రబోధించాడు. అయితే ఒక విచిత్రమేమంటే, బౌద్ధమతము, వేదాంత తత్త్వాన్ని అంగీకరించినప్పటికీ, ఒకానొక మౌలికసత్యాన్ని జీర్ణించుకోలేక, పుట్టినిల్లైన భారతదేశం నుంచి బహిష్కృతమైనది. కాని నేడు షోడశకళలతో మూర్తీభవించిన ఒకానొక దివ్యస్వరూపము మన మధ్య దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్నది. అందువల్ల, గతచరిత్రలో ఆనాటి పరిణామములు భారతదేశాన్ని గురుస్థానంలో నిలిపి, యావత్ప్రపంచానికీ మార్గదర్శకమై, ఈనాటికిన్నీ జీవకళతో ఉట్టిపడుతున్న భావసారూప్యత, రూపకల్పనలకు కర్తృత్వం వహింపచేసిన తీరంతా ఈనాడు పునరావృతం కాగలదు.

(*SABCL* Vol.2, p. 344)

అనువాదం: శ్రీ శరణ్

...a mighty spirit... came down among men and brought into their daily life and practice the force and impulse of utter spirituality.

Sri Aurobindo

22

హిందూమతం – కురూపము, స్వరూపము

హిందూయిజము రెండురకాలు. ఒకటి వంటగది మీదనే ఆధారపడి వుంటుంది. అది దేహాన్ని శుభ్రం చేయడంతోనే స్వర్గప్రాప్తికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఇక రెండవది వంటపాత్రను శుభ్రం చేయుట మీద కేవలం సాంఘికాచారవ్యవహారాల మీద ఆధారపడకుండా ఆత్మను పరిశుద్ధం చేసుకొనుట ద్వారా దైవాన్ని అన్వేషిస్తుంది. ఇది మొదటిదానికంటె ప్రాచీనమైనది, నశించనిది. భీష్మాచార్యులు, శ్రీకృష్ణుడు, శంకరుడు, చైతన్యమహాప్రభు – వీరందరిదీ యీ హిందూయిజమే! ఇది మిక్కిలి పురాతనమైనది. శాశ్వతమైనది. యుగయుగాలుగా అభివృద్ధిచెందుతూ వచ్చింది. దీని లక్ష్యం క్రియ గాదు – కర్మ; ఆచారం కాదు – భక్తి; శాస్త్రం కాదు – జ్ఞానం Yet it accepts *kriya*, *sastra* and *acara*, not as ends to be followed for their own sake, but as means to perfect *karma*, *jnana* and *bhakti*.... కాస్త ఉన్నతశ్రేణిలో అవాస్తవం కాని రెండు హిందూత్వాలు ఉన్నవి. సైద్ధాంతికపరమైనది ఒకటి కాగా ఏ సిద్ధాంతానికి ఒదగనిది వేరొకటి. వేర్పాటుధోరణి కలదిగా ఒకటైతే, సంయోజనకారియై సర్వేశ్వరత్వాన్ని అన్వేషించేది వేరొకటి. మొదటిది ఒకే ఆదర్శానికి, అనుభవానికి, కొన్ని విశ్వాసాలకి, ఎన్నుకున్న గురువుకి, అవతారానికి, నిబద్ధంగా కట్టుబడినది, రజోగుణ ప్రధానమైనది, సహనం లోపించినది, అపరిపక్వత వలన గర్వం, తిరస్కారభావం కలిగినది. ఈ వర్గం వారికి స్వీయ అల్పత్వంవలన తమకంటే వేరైనవారంతా కుసంస్కారులు, మూఢులు అనిపిస్తారు. తాము నమ్మిన గురువే గురువు, కొలిచే దైవమే దేముడు. భావాలు, అనుభవాలు, విశ్వాసాలు, గురువు, దైవం తమకు ప్రత్యేకమైనా, క్రమేపీ ఆత్మవికసనంతో పరిణతిపొంది, ఇతరుల మనోభావాలను సహించి "*సర్వదేవ నమస్కారః కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి*" అని భావించగలిగే ఔదార్యం వీరికి కలుగుతుంది. పరిపూర్ణ జ్ఞానోదయంతో విశ్వ చైతన్యాను

భవం కలిగి దివ్యత్వం సిద్ధించి అంతా సర్వేశ్వర సంభూతంగా అనుభావ్యమౌతుంది. ఉన్నతుడు, అధముడు అనే తేడా లేకుండా అద్వితీయుడైన ప్రేమైకమూర్తి అందరినీ అక్కున చేర్చుకోగల డనే సమ్యగ్భావన కలిగి భిన్నత్వాలన్నీ పటాపంచలై 'ఏకంసత్' అన్న ఉపనిషత్సత్యం రుజువు కాబడుతుంది. తమ దివ్యజీవన సాధనానుభవంలో శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస మనకు తెలియ చేసిన సత్యమిదియే. ఈ యుగ అవతారపురుషులు వారు. అయితే వారికీ ఒక సిద్ధాంతాన్ని అంటగట్టి వారి ప్రతిమని చేసి, ఆలయా నికి బందీచేసి యాంత్రికమైన పూజాపురస్కారాలకు పరిమితం చేయడం గర్హించాలి. ఆలయాలు, అర్చనలు ప్రధానం కావు. కావలసినది సర్వేశ్వరోపాసన.

దాస్యశృంఖలాలను త్రెంచి, భావదాస్యాన్ని తుదముట్టించి స్వేచ్ఛని పొందాలి. ఇదీ అవశ్యకర్తవ్యం. ఈ ముక్తిని ప్రసాదిం చేందుకే శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అవతరించారు. శ్రీ వివేకానం దులు వారి దూతగా వారి సందేశామృతాన్ని అందరికీ పంచేం దుకు అవతరించారు. లోకంలో సర్వత్రా స్వేచ్ఛా సమీరాలు ప్రసారం చేశారు. హిందూత్వపుటాత్మ బండరాతిగుడికి బందీయై కృశిస్తోందని, ఆత్మ జీవనానికి కృత్రిమ భౌతిక భవబంధాలు అడ్డు కారాదని, గ్రుడ్డినమ్మకాలకు స్వస్తి పలికి, దేహదేవాల యాన్ని పరిశుద్ధం చేసి పునరుజ్జీవింపజేసి, స్వజాతీయ యోగ సాధనతో విముక్తం చేసి ఆత్మోన్నతితో దివ్యజీవన వికాసం పొందమని హితవు పలికారు. గ్రుడ్డిగా అనుసరించే, విజాతీయ విగ్రహారాధన వైఖరిని గర్హించారు.

(*SABCL* Vol. 2, pp. 461-63)

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు, కె. కూర్మారావు

23

రెండు సూక్తులు

అవతారమూర్తి శ్రీరామకృష్ణులు, దేవదూత వివేకానందులు చెప్పక చెప్పిన హితోక్తు లెన్నెన్నో! అన్నీ ఎలా తెలుసుకోవటం? భగవంతుడు వ్యక్తి ఆలోచనకి, మాటకి అందుతాడా! ఆయన అవాఙ్మానసగోచరుడు కదా!

*

ఎవరీ రామకృష్ణులు? "దైవం మానుషరూపేణ" ఈ నేలపై నడయాడిన విశ్వేశ్వరుడు. మరి వివేకానందులో? ముక్కంటి తేజోమయవిలాసం. త్రిమూర్త్యాత్మకంగా రూపుదాల్చిన ప్రణవనాదం. (*SABCL* Vol. 17, p. 98)

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

24

నిబంధనలేగాని బంధనలు కావు

తాత్త్వికభావనా లేక మతవ్యవస్థా అనేవి మన స్థాయి ననుసరించి భగవంతుడు మనచేత దర్శింపచేయ తలచిన విశ్వం యొక్క స్థితిగతులను గురించిన ప్రకటన మాత్రమే. మాయాస్వరూపమైన ప్రకృతిలో మనం వర్తించేటప్పుడు, మన మనసు విభ్రమం చెందకుండా స్థిరంగా వుండేందుకు మన కిది ప్రసాదింపబడింది. మనం చేసిన విశ్వవ్యూహనిర్మాణ దర్శనం సరిగ్గా ఇతరుల దర్శనమే అయి వుండవలసిన అవసరం లేదు. మన మానసిక ప్రవృత్తీ ఆలోచనా విధానమూ మరొకరికి వుండాలని ఎక్కడా నియమం లేదు. ఆలోచనాధోరణుల పట్ల మనకు మూఢనమ్మకంకాని విశ్వాసము, బలహీనతకాని సహనమూ ఉండాలి. మన మేధాశక్తిని బట్టి మన దృక్పథ మేర్పడాలి. నీ భావన ఆ శాస్త్రాన్ననుసరించి లేదు, ఈ మహనీయుడి ప్రమాణాన్ననుసరించి లేదు, ఆ తత్త్వవేత్త అభిప్రాయానికి భిన్నంగా

వుంది, ఈ అవతారమూర్తి ప్రబోధానికి భిన్నంగా వుంది అన్న విషయానికి ప్రాధాన్యం లేదు. మనదైన అనుభూతీ, సాక్షాత్కారమూ మనకు ప్రధానమని గుర్తుంచుకోవాలి. ప్రపంచంయొక్క స్వభావాన్ని గురించి శంకరభగవత్పాదు లేమి శెలవిచ్చారో, తన మేధాశక్తితో వివేకానందులేమి వూహించారో, అనేకానేక రీతుల్లో రామకృష్ణ పరమహంస వివిధ అనుభూతుల నెలా పొందారో – ఇవన్నీ కూడ భగవంతుడు మనకు కలిగించిన అనుభూతితో పోల్చి చూచుకోడానికీ, ఆ అనుభవాన్ని పునరావృతం చేసుకోడానికేనని గుర్తుంచుకోవాలి. తత్త్వవేత్తల, సాధుపుంగవుల, అవతారమూర్తుల అభిప్రాయాల్ని మనలను బంధించే సంకెళ్లలాగా కాక, మన సాధనకు సూచనలగానే స్వీకరించాలి. నీ యోగ ప్రస్థానంలో నీ గురువు ద్వారా నీవేమి దర్శించావో – సగుణ మూర్తిగానో, నిర్గుణమూర్తిగానో, సర్వంలో వసించే వాసుదేవుడిగానో లేక ఒక గురుస్వరూపంగానో, మార్గదర్శిగానో ఆ అనుభవమే నీకు సంబంధించినది.

(*SABCL* Vol. 17, pp. 67-68)

భావానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

25

సన్యాస వైరాగ్యములు

క్షుద్రమైన విషయముల కొరకుగాక ఉదాత్త ధ్యేయాన్ని సాధించడానికే మనకు సన్యాసవైరాగ్యములని ఋషులు తాము భావించిన ఆంతర్యాన్ని విప్పిచెప్పారు. క్షుద్రమైన ధ్యేయాలపట్ల దౌర్బల్యాల విషయంలో తస్మాత్ జాగ్రత్త!

'క్లైబ్యమ్ మాస్మగమః పార్థ నైతత్ త్వయ్యుపపద్యతే' ఇటువంటి క్షుద్రమైన దౌర్బల్యం సృష్టి స్థితి లయ స్వరూపమైన సాక్షాత్ పరబ్రహ్మస్వరూపమైన నిత్యుడికి తగదు. ఇంకో విధంగా చూస్తే దుఃఖమూ, ఆశాభంగమూ వల్ల కలిగే వైరాగ్యం నిజమైనది కాకపోలేదు. కొన్ని సమయాల్లో, కొందరు అజ్ఞానబద్ధులై

క్షుద్రమైన విషయాలకోసం ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. దానికి కారణం వారి బలహీనత కాదు. క్షుద్రస్వభావం వారికి సహజమైనది కాకపోవటమే. అది వారి ఔన్నత్యానికీ, ఉత్తమ భవితవ్యానికీ తగినది కాకపోవటమే

దుఃఖము, ఆశాభంగము వాళ్ల కళ్లను తెరిపించి తమ నిజ స్వరూపాన్ని తెలుసుకునేటట్లు చేస్తాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో వారు ఏకాంతాన్నీ, ధ్యానాన్నీ, సమాధిస్థితినీ వాంఛిస్తారు. ఆరని దుఃఖాగ్నినీ, తీరని కోరికలనీ మత్తుపానీయాలతో ఆర్పే ప్రయత్నం చేయరు. ఎందుకంటే క్షుద్రమైన విషయాలను కాంక్షించరు గనుక. భగవంతుని ప్రేమనో, నిత్యుడైన పరాత్పరుని గూర్చిన జ్ఞానాన్నో వారు అభిలషిస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో వారిని నూతన భావావేశం ఆవహిస్తుంది. ఎందుకంటే ఏకాంతమైన పరంధాముని సన్నిధి మాత్రమే వారి బ్రహ్మతేజాన్ని వృద్ధి చేస్తుంది.

ఆ స్థితిని సాధించిన తరువాత దివ్యమైన, బ్రహ్మజ్ఞానం లేక భావ్యమైన పరమప్రేమ వారి హృదయం నుంచి ప్రవహిస్తూ ప్రపంచాన్ని ముంచెత్తుతుంది. అటువంటి మహనీయ మూర్తులే శంకరాచార్య, రామకృష్ణ పరమహంసలు. కొన్ని సందర్భాల్లో తాము పొందే సుఖసౌఖ్యాలూ, తమ చుట్టూ వున్న ప్రపంచంలో కనిపించే దుఃఖమూ, దైన్యమూ బుద్ధుణ్ణీ, క్రీస్తునీ అజ్ఞానాంధకారంలో మునిగియున్న అభాగ్యులకు వెలుగు చూపించి, ఆదుకోవాలని వారి అంతరాల లోతులనుంచి ప్రయత్నించేట్టు చేస్తాయి. తమలో అపారమైన శుద్ధసత్వాన్నీ, శక్తినీ నింపుకున్న ఉత్తములైన సన్యాసులే ఉత్తమ సేవాతత్పరులై భగవంతుని కార్యాల్ని నిర్వహించే మహనీయులవుతారు.

వారి వైరాగ్య స్వరూప స్వభావాలెట్టివైనా, వారు దానిని పొందడానికి ప్రత్యక్షప్రేరణ మేదైనా, వారి వైరాగ్యంలో తీవ్రమైన దైవజిజ్ఞాస మిళితమైతే, అది నిజమైనదై, మోక్షోన్ముఖమైన కారణంగా పరిణమిస్తుంది. ఎప్పటికైనా పరమాత్మను చేరాలంటే నీవు ఈ స్థితిని అధిగమించాలి. దృశ్యమానజగత్తుపట్ల నీవు

వైరాగ్యం పొందటం అవసరం. ఎందుకంటే దృశ్యమానజగత్తు నీ దృష్టిని అధోముఖం చేస్తుంది, నీవు ఊర్ధ్వంగా చూడలేవు, బహిర్ముఖుడవుతావుగాని అంతర్ముఖత్వం పొందలేవు. కాబట్టి మొదట వైరాగ్యప్రవాహాన్ని నీలోకి ఆహ్వానించాలి. అయితే అది ఆధ్యాత్మిక ప్రస్థానంలో ప్రాథమికదశేగాని నీ అంతిమ ధ్యేయం కాదు. ప్రపంచంపట్ల కలిగిన జుగుప్సాభావంవల్ల భాస్కరానందులు సన్యాసం స్వీకరించాడు. అయితే ముక్తుడయిన తరువాత ఆయనెంతగా మారిపోయాడంటే, ఒకవేళ భార్య బ్రతికివుంటే ఆమెతో గార్హస్థ్యజీవితం గడిపి వుండేవాడు. అటువంటి అభిప్రాయం జీవన్ముక్తుడికి సహజమైనా చాంధసవాదులైన పండితులకు గొంతులో పచ్చివెలక్కాయే అవుతుంది.

అద్వైతస్థితి లభించిన శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస గృహస్థుడిగా ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టడానికిగానీ, ఐహికజీవితం గడపడానికిగానీ అంగీకరించలేదు. ఆయన పరమభక్తిభావానికి ప్రతిరూపమైనా, దృశ్యమానజగతిలో మానవుడిగా వ్యక్తమైన సగుణబ్రహ్మం అనుభూతి కలిగించినట్లే, సమాధ్యవస్థలో ప్రసన్నమైన నిర్గుణపరబ్రహ్మం కూడా ఆనందం కలిగించింది.

కర్మయోగి వైరాగ్యస్థితిని అధిగమించాలేగాని దాంట్లోనే వుండిపోకూడదు. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే యోగులు ఆధ్యాత్మికత నంటిపెట్టుకొని భౌతికతను విడిచిపెట్టాలి. వైరాగ్యానికి సంబంధించిన ఆధ్యాత్మికాంశ మేదంటే భౌతికజగత్తులోని వ్యామోహాల, స్వార్థపరమైన కార్యకలాపాల పట్లా విముఖత్వం వహించాలి. ఇక్కడ భౌతికాంశ మేదంటే అటువంటి వ్యామోహాలకు లొంగుతాననే భయమూ, వాటినుంచి తప్పించుకోవాలనే ప్రయత్నమూ. యోగులు జాగ్రత్తగా ఆధ్యాత్మికాంశను నిలుపుకోవాలి. శారీరక ప్రవిత్రతకూ, సాధుత్వానికీ చిహ్నాలైన భౌతికాంశాల్ని అంటిపెట్టుకొనటం మోక్షం పొందటానికి అత్యవసరం కాదు.

(*Sri Aurobindo Archives and Research* Dec. 1977, pp. 63-64)

భావానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

26

ఆధ్యాత్మిక ఐక్యత

వ్యక్తి ఎంత వికాసము నొందునో, అంత ఆధ్యాత్మిక స్వతం త్రదిశగా పయనించును. కాని ఈ స్వతంత్రత సర్వ సత్తనుండి సర్వథా వేఱుపడియుండునది గాదు. సర్వసత్తయు ఆత్మయే – అది ఆ సత్తతో సమైక్యమును గల్గియుండును. అతడు ఆధ్యా త్మిక స్వతంత్రత దిశగా పురోగమించుకొలది ఆధ్యాత్మిక ఏక తాదిశగా గూడ పురోగమించును. దీనిని సమర్థించుచు, గీత మనకిట్లు నుడువును: ఆధ్యాత్మికతను సాధించిన విముక్తమాన వుడు సర్వభూతముల హితమునందు రతుడై యుండును; ఈ సమైక్యమే బుద్ధుని, తాను నిర్వాణమార్గమును కనుగొనిన పిమ్మట, ఏ మానవులింకను తమ సత్య సత్తు లేక అసత్తు నుండు గాక, తమ కృత్రిమ, సంరచనశీల సత్తుయొక్క భ్రమకులోనై యున్నారో వారికి ఆ నిర్వాణమార్గమును తెలిచి యుంచుటకు మఱల ప్రపం చము వైపునకు మళ్లించెను. అటులే వివేకానందుడు నిరపేక్ష బ్రహ్మముచేత ఆకృష్టుడయ్యు, మానవజాతియందు మాఱువేష మున నున్న భగవంతుని పిలుపును, అత్యధికముగా పతితులు, దుఃఖితుల పిలుపును, తన ఆత్మకు వచ్చు విశ్వముయొక్క అంధ కారమయ శరీరము నందలి పిలుపును గూడ ఆకర్ణించుచున్నాడు.

(*SABCL* Vol. 19, p. 1050)

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('దివ్యజీవనము' నుండి)

Yoga, as Swami Vivekananda has said, may be regarded as a means of compressing one's evolution into a single life or a few years or even a few months of bodily existence.

Sri Aurobindo

27

నిజమైన విముక్తి

ఈ వైయక్తిక మోక్షేక్ష మరొక యాకర్షణచే జయింపబడుట తరచుగా చూచుచుందుము. అదికూడ ఉన్నతస్థాయిలో మన ప్రకృతి గైకొను నొక మలుపునకు సంబంధించినదే. ముక్తాత్మ అనుసరించవలసిన కార్యపద్ధతి ముఖ్యలక్షణ మెట్లుండవలెనో అయ్యది సూచించును. అమితాభబుద్ధుడు యాత్మనిర్వాణద్వారము చెంతకు చేరినప్పుడు, అతడద్దానినుండి మరలిపోయి, ప్రపంచములో ఒక్క జీవి దుఃఖియై, అజ్ఞానియై మిగిలియున్నంత వరకు తానా ద్వారము దాటిపోనని శపథము గైకొన్న మహత్తరగాథయందు గర్భితమైనది ఇదియే. "అష్టసిద్ధులతో గూడిన పరమస్థితినిగాని, జన్మరాహిత్యమునుగాని నేను కోరను. దుఃఖితులైన సకలజీవుల దుఃఖమునూ నేను పొంది వారిని దుఃఖవిముక్తులుగ జేయుటకై వారియందు ప్రవేశింతును గాక" – అను భాగవత పురాణము లోని మహోదాత్త శ్లోకమున నీ యర్థమే ఇమిడియున్నది.

వివేకానంద స్వామిచేత ఒక లేఖలో నీ క్రింది విశిష్ట భావోపేతవాక్యముల నుల్లేఖింపజేసిన దిదియే. ఆ మహావేదాంతి ఇట్లు వ్రాసినాడు: "నా మోక్షమునకై కోరికయెల్ల నాలో పూర్తిగ నశించిపోయినది. మరల మరల జన్మలు ఎత్తి దుఃఖపరంపరల ననుభవింపవలెనని కోరుచున్నాను. ఎందుకు? ఉన్న ఒకే ఒక భగవంతుని – సకలజీవాత్మల సమిష్టిరూపుడైన భగవంతుని – అంతేకాదు – దుష్టుల రూపములోనున్న నా భగవంతుని – దుఃఖితుల రూపములోనున్న నా భగవంతుని – సకలజాతుల లోనూ, దీనులరూపములలోనున్న నా భగవంతుని అర్చించుకొనుటకు. నేను ప్రత్యేకముగా అర్చించునది అతని నొక్కనినే. *ఉన్నతుడు పతితుడు, పుణ్యాత్ముడు పాపాత్ముడు, దేవతారూపుడు క్రిమిరూపుడు అయిన ఆ ప్రత్యక్షస్వరూపుని ఆ జ్ఞేయస్వరూపుని, ఆ వాస్తవికస్వరూపుని, ఆ నిఖిలస్వరూపుని అర్చించుము, ఇతర విగ్రహములనెల్ల పగులగొట్టివేయండి. ఎవనికి పూర్వ*

జన్మము, ఉత్తరజన్మము లేదో, ఎవనికి మరణము, గమనాగమనములు లేవో, ఎవనిలో మన మింతకుముందు ఎల్లప్పుడునూ ఉండి ఇకముందుగూడ ఎప్పుడునూ ఉండగలమో అట్టి వానిని అర్చించుచు ఇతర విగ్రహములనెల్ల పగులగొట్టివేయండి."

ఉన్న విషయమంతయు కడపడి రెండు వాక్యములలోనే యున్నది. కుటుంబమును, సమాజమును బాహ్యముగ వదిలి వేయుట మాత్రమున నది నిక్కమైన సన్యాసమెట్లు కాదో, అట్లే ఇహజీవనమును త్రోసిపుచ్చుటయు, ఆధ్యాత్మిక విలయనమును జీవుడు పొందుటయు జన్మబంధమునుండి నిక్కమైన విమోచనము కానేరదు. ఎవనియందు పూర్వజన్మము, ఉత్తరజన్మము అనెడి విభాగము లేదో, జన్మలు లేని నిత్యమైన ఆత్మసంస్థితి మాత్రమే ఎవనియందు కలదో, అట్టి ఈశ్వరునితో అంతరమున ఏకత్వమును పొందుటయే నిక్కమైన విమోచనము. అంతరమున విముక్తుడైనవాడు కర్మలు చేయుచుండియు చేయనివాడేయని గీత నుడువుచున్నది. ఏలయన, ప్రకృతి కధినాథుడైన పరమేశ్వరుని యాజ్ఞకు లోబడి అతనిలో పనిచేయునది ప్రకృతి. అటులనే, వందపర్యాయములు దేహధారణ మొనర్చినను అతడు జన్మబంధమునుండియు, సంసారచక్రమునుండియు విముక్తుడే.

ఏలయన, అతడు నివసించునది జననమరణములు లేని ఆత్మయందు, – శారీరకజీవితమునందు కాదు. కావున, పునర్జన్మమునుండి తప్పించుకొనుటయందాసక్తిని ఇతరులెవరు వదలకున్నను, పూర్ణయోగసాధకుడు పగులగొట్టి పారవేయవలసిన విగ్రహములలో నిది యొకటి. ఏలయన, అతని యోగము విశ్వాతీతుని సాక్షాత్కారమును వ్యష్టాత్మ పొందుట మాత్రముతో పరిమితమగునది కాదు. సకల జీవాత్మల సమష్టిరూపమైన విశ్వాత్మసాక్షాత్కారము సైతము దానియందంతర్భూతమై యున్నది. కావున నీ యోగము వైయక్తిక మోక్షేచ్ఛా ప్రవృత్తి పూర్వకముగా జగచ్చక్రమునుండి తప్పించుకొనిపోవుటకు పరిమితమై పోనేరదు. విశ్వపరిమితుల నధికరించిన అతీతానుభవస్థితియందు కూడ అతడు పరమేశ్వరునియందు ఎల్లరితోడను ఏకమై యున్నాడు.

కావున విశ్వములో అతడు కొనసాగించవలసిన ఈశ్వరకార్య మింకనూ మిగిలియే యుండును.

దీనిని గురించి శ్రీఅరవిందులు ఒక సాధకునికి రాసిన వివరణ

వివేకానందుని ఉదాహరణలో నాకు తట్టిన అర్థం మానవసేవా నిష్ఠ కాదు. వివేకానందుని లేఖనుండి ఉదహరించిన పేజీలోని చివరి వాక్యాలనే నేను ఎత్తిచూపానుగానీ, దరిద్రనారాయణుడిని గురించి, పాపి, హంతకనారాయణులను గురించిన మాటలను గాదని నీవు నా 'యోగసమన్వయం' లో చూడగలవు. అచ్చటి ముఖ్యాంశమేమంటే, (మానవుడియందే కాక) ప్రపంచమంతట నున్న భగవంతుడు, సర్వమూ అయిన భగవంతుడు, గీత చెప్పే 'సర్వభూతాలు'. భగవంతుడు కేవలం మానవజాతి మాత్రమే కాదు, అంతకుముందే కేవలం దరిద్రులు, క్రూరులు మాత్రమే కాదు; నిశ్చయంగా ధనికులు, సాధుజనులు సైతం భగవంతు నిలో భాగమే. అలాగే ఎవరు మంచి లేక చెడువారు కారో, భాగ్యవంతులు లేక పేదలు కారో, వారూ ఆ భగవంతుడే. అలాగే (నా వ్యాఖ్యలలో) దయతో చేసే మానవసేవా ప్రసక్తి కూడలేదు. ఒకప్పుడు నాకు వ్యక్తిగత మానవసేవా దృష్టి లేకపోయినా, మానవజాతి దృష్టి ఉంది. ఆ వాసన 'ఆర్య' లోని నా వాక్యా లకు కొంత అంటి ఉండవచ్చు. కాని, 'మన యోగం మానవ జాతి కోసం' అనే దృష్టినుంచి, 'మన యోగం భగవంతుని కోసం' అనే దృష్టికి అప్పటికే మార్పు జరిగిపోయింది. (మరొక దృక్కోణం నుంచి) భగవంతుడు విశ్వాతీతమనే కాక, విశ్వ మును, వ్యక్తిని గూడ – నిర్వాణమును లేక అతీతమును మాత్రమే కాక, జీవనమును, సర్వమును – తనలో ఇముడ్చుకుం టాడు. దీనినే నేను సర్వత్రా వక్కాణించుతున్నాను.

(*SABCL* Vol. 20, pp. 257-58; Vol. 22, p. 149)

అనువాదం: కమలాకర వేంకటరావు ('యోగసమన్వయం' నుండి);చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు నుండి')

28

అవతార తత్త్వం

పరిణామంతో ముడివడి ఉండకపోతే, అవతారత్వానికి (avatar-hood) ప్రాయః ఏ అర్థమూ ఉండదు. హిందూమత మందలి దశావతార పరంపర స్వయంగా ఒక పరిణామ దృష్టాంతమైనట్లు మనకు గన్పించుతుంది. చూడండి: మొదట చేప అవతారం; తర్వాత నీటిలోను, నేలయందు చరించే ఉభయచర కూర్మం (తాబేలు); పిమ్మట భూమిచర వరాహం; అనంతరం పశుమానవుల నడుమ వారధిగా పనిచేసే నర-సింహం; అటు పిమ్మట వామన (పొట్టి). ఈ పొట్టిమనిషిలోనే ప్రపంచాన్నంతటిని ఆక్రమించగల దేవభావ (godhead) ముంది; అటు తర్వాత ఈ భౌతికమానవుని ప్రాణిక రాజసిక మానవుని దశలోనికి నడిపిన రాజసిక పరశురామ అవతారం; తదనంతరం ఇతనిని సాత్త్విక-మానసిక మానవుని దశలోనికి నడిపిన సాత్త్విక రామావతారం. వీరందరికీ పైన నిర్గుణ (గుణాతీత) కృష్ణావతారం. ఇతడు మానసిక మానవుని అధిమానసిక, అతిమానవునిదశలోనికి లేవనెత్తుతాడు. కృష్ణుడు, బుద్ధుడు, కల్కి, – ఈ మూడు అవతారాలు పరిణామంలోని చివరి మూడుదశలు – ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి, ప్రకాశానికి క్షేత్రములు. కృష్ణుడు అధిమనస్సుకు ద్వారం తెరుస్తాడు. బుద్ధుడు విశ్వానికావల ప్రాప్తించే పరమ విముక్తిలోనికి దూసుకుపోవడానికి ప్రయత్నించుతాడు. కాని ఈ విముక్తి ఇంకా నకారాత్మకమే (negative, నిషేధాత్మకం) – ఏలన అది తిరిగి పృథ్వీలోకి దిగి, ఇచ్చటి పరిణామాన్ని సకారాత్మకంగా సంపూర్ణం గావించదు. కాగా కల్కి – అవతారం ప్రతిఘటించే అసురశక్తులను నాశనమొనరించి, దైవరాజ్యమును గొనిరావడం ద్వారా ఆ లోపాన్ని సవరించవలసి ఉంది. పరిణామమందు అవతారాల ఈ పురోగమనం అతిస్పష్టం, ఇచ్చట సంశయానికి అవకాశమే లేదు.

అవతార జన్మలకు నడుమ ఉండే భగవంతుని జన్మలకు వస్తే, గతంలో తనకు కొన్ని పరమజన్మలే గాక, ఇతర జన్మలు

కూడ గడచిపోయాయని కృష్ణుడు గీతలో చెప్పడం మనం జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవాలి. అంతేగాక తనను భగవంతునిగా చెప్పు కుంటూనే, ఒక శ్లోకంలో తనను ఒక విభూతిగా వర్ణించుకు న్నాడు – "*వృష్ణీనాం వాసుదేవః*" (గీత; 10-37). అందుచేత తన పూర్ణతర దివ్యచేతనను మరుగుపరచుకుని, అనేకజన్మల్లో ఆయన విభూతిగా అభివ్యక్తమయ్యాడని మనం అనుకోవచ్చు. పరిణా మాన్ని ముందుకు నడపడమే అవతారక్రియకు ఉద్దేశ్యమని మనం అంగీకరించితే అపుడు ఇలా అనుకోవడం సముచితమే. పెద్ద పెద్ద సంక్రమణాత్మక దశలందు అవతారంగాను, చిన్న చిన్న సంక్రమణాలకు సాయపడేందుకు విభూతిగాను భగవంతు డావి ర్భవిస్తాడు.

విభూతి అంటే?

సామాన్య భావాన్నిబట్టి, విభూతి భగవంతుని ఒక శక్తికి మూర్తీ భావం. ఈ శక్తిచేత విభూతి ప్రపంచమందు పెద్దబలంతో వ్యావ హారించగలదు – విభూతిగా పరిగణించబడడానికి అవసరమైన దంతా అట్టి వ్యవహారమే. విభూతి శక్తి ఎంత పెద్దదయినా, అతని చేతన అంతర్గత లేక అంతఃస్థిత భగవంతుని గురించిన చేతన కాదు. ఈ విషయమునందు గీతే మనకు ప్రధాన ప్రమాణం, కాగా ఈ గీతను బట్టే మనం పై అవతార విభూతి వివేచనను సంగ్రహించుకున్నాం. ఈ వివేచన ననుసరించితే, రామకృష్ణ లను గురించి మనకు తెలిసిన దాన్నిబట్టి, వీరుభయులు అవ తారాలని మనం అంగీకరించవచ్చు. ఇక బుద్ధునికి తన లోపలి శక్తి ఎక్కువగా నిర్వ్యక్తిక రూపానే అనుభూతమయింది. అయినా ఆయన కూడ అవతారంగానే కన్పించుతాడు. పోతే, ఎవడు రాముడో, ఎవడు కృష్ణుడో, వాడు తనలోపల ఉన్నాడని చెప్పి నపుడు, రామకృష్ణుడు గూడ భగవచ్చేతన గురించే పలికాడు. కాని చైతన్యుని విషయం విలక్షణం. ఆయన తననొక కృష్ణ భక్తునిగానే తెలుసుకొని, ఆ మాటనే ప్రకటించుకున్నాడు. అంతకెక్కువేమీ కాదని చెప్పుకున్నాడు. కాని కొన్ని సమున్నత

సమయాలందు ఆయన కృష్ణుని అభివ్యక్తం గావించాడు. మనః శరీరాల్లో ప్రకాశమయుడయ్యాడు. కృష్ణునిగానే ఉన్నాడు. ప్రభువుగానే భాషించాడు, వ్యవహరించాడు. ఆయన సమకాలికులు ఆయనలో కృష్ణావతారాన్ని, దివ్యప్రేమ అభివ్యక్తిని దర్శించారు.

శంకర, వివేకానందులు నిశ్చయంగా విభూతులు, విభూతులుగా వారు ఎంత గొప్పవారైనప్పటికీ, వారిని అంతకుమించిన వారినిగా లెక్కించలేము.

(*SABCL* Vol. 22, pp. 401-02; 406-07)

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు' నుండి)

29

అద్భుతమైన గతము – అత్యద్భుతమైన భవితము

రామకృష్ణుడు స్వయంగా రూపాంతరీకరణం (transformation) గురించి ఎప్పుడూ తలంచలేదు, అందు నిమిత్తం ప్రయత్నించ లేదు. ఆయన కోరినదంతా అమ్మయందు భక్తినే, ఇక ఆ భక్తితో బాటు ఆమె ఏ జ్ఞానం ప్రసాదించితే, దానిని స్వీకరించాడు, ఆమె దేనిని చేయించితే దానిని చేశాడు. ఆయన తన చేతనయందు ఆదినుంచీ, అంతఃస్ఫూర్తికం, అంతరాత్మకం. ఆయన ముందుకు సాగినకొలదీ మరింత అలా అయ్యాడు. మెట్లను ఎక్కడమే కాక, దిగి కూడా రాగల దివ్యమానవుని (ఈశ్వరకోటిని) గురించి ఆయన ప్రవచించినప్పటికీ, నూతన చేతన గురించీ, నూతన జాతిని గురించీ, పృథివీ ప్రకృతియందు దివ్య అభివ్యక్తిని గురించి ఆయన కెలాంటి ఊహా లేదు.

రామకృష్ణుని యోగం అంతర భగవంతుని అంతర ఉపలబ్ధి వైపుకే తిరిగింది – అది అంతకు తక్కువ కాదు గాని, అంతకు ఏమాత్రం ఎక్కువ కూడ కాదు, ఎవడు భగవంతునికి తన సర్వస్వం ఆహుతి గావించాడో, అతనికి భగవంతునిపై అధి

కారముంది అని రామకృష్ణుడు చెప్పిన మాట భౌతికముగా దేహం ధరించిన భగవంతునిపైన కంటె ఆంతర భగవంతుని పైనే; బాహ్య అధికారాన్ని గాక, ఆంతర అధికారాన్నే వక్కాణించుతోందని నా నమ్మకం. అది సంపూర్ణ ఆధ్యాత్మిక సంయోగము నపేక్షించే అధికారం – *ఇచ్చట భగవదనురక్తుడు భగవంతుని అన్వేషించుతూ ఉండగా, భగవంతుడుగూడ స్వయముగా తనను దానర్పించుకుని, ఆ భగవదనురక్తుని కలుసుకుంటాడు.* దీని కెలాంటి ఆక్షేపణ ఉండజాలదు. భగవదుపాసకులందరు అట్టి అధికారం కలిగి ఉంటారు. కాని ఈ దివ్యమిలనానికిగల లక్షణాలేమిటో, ఇది మనకంతగా తెలియజేయదు. ఆ లక్షణాలేమైనా, భౌతికభూమికయందు ఉపలబ్ధే నా ఉద్దేశ్యం. కావున రామకృష్ణుడు చేసిందే తిరిగి చేయడానికి నేను సమ్మతించజాలను. చాలాకాలమాయన అంతర్ముఖుడై ఉండిపోయాడు. ఆయన తన జీవితమంతా శిష్యులతో గడపలేదు అని కూడ నాకు కొంత గుర్తు ఉంది. ఆయనకు ముందు తన సిద్ధి ఏకాంతమున ప్రాప్తించింది. ఇక ఆయన బహిర్ముఖుడై అందరికి దర్శన మిచ్చినపుడు, ఔను, కొద్ది సంవత్సరాల్లోనే అది ఆయన శరీరాన్ని జీర్ణంచేసి వేసింది. అందుకాయన చింతించలేదని నేననుకుంటాను. ఏలన కేశవచంద్రుడు చనిపోతూ ఉన్నప్పుడు, ఆధ్యాత్మికానుభవం శరీరాన్ని జీర్ణం చేయడం ఉచితమే – అనే సిద్ధాంతాన్ని సైతం ప్రతిపాదించాడు. కాని అదే సమయాన, మీకు గొంతుకలో ఎందుకు పుండు పుట్టింది? అని ఆయన నడిగినపుడు, శిష్యులు తమ పాపాలను నా మీదకు త్రోసివేశారు, వాటిని నేను మింగవలసి వచ్చింది, అని ఆయన జవాబు చెప్పాడు. ఆంతరవిమోచనచేత మాత్రమే నేను తృప్తిపడను – నిజానికి, ఆయనా తృప్తిపడలేదు. కావున నేనీ భావాలను లేక ఫలితాలను అంగీకరించను. పైగా ఆంతరజీవనానికి అదెంత సఫలసంయోగమే అయినా, భౌతిక భూమికయందు అది జీవేశ్వరుల సఫలసంయోగమైనట్లు నాకనిపించడం లేదు. పోతే కృష్ణుడు మహత్తరకార్యాలు గావించాడు. కావున ఆయన అతిస్పష్టంగానే ఒక భగవదభివ్యక్తి. కాని నాకు

మహాభారతంలో ఒక ఘట్టం గుర్తు ఉంది. అక్కడాయన ఈ విధంగా వాపోయాడు: నా అనుయాయులు, ఆరాధకులు నా జీవితాన్ని అస్థిరపరుస్తున్నారు, వారి సంతత అభ్యర్థనలు, నిందలతో నేను విసిగిపోయాను, తమ అసంస్కృత ప్రాణికప్రకృతిని నా మీదికి నెట్టివేస్తున్నారు – అని, ఇక గీతయందు ఆయన ఈ మానవలోకమొక అనిత్య, అసుఖ వ్యాపారమని చెప్పుతున్నాడు. అంతేకాదు, దివ్యకర్మ సిద్ధాంతం ఒక వైపున ప్రతిపాదించుతూనే, చివరకు ఈ లోకాన్ని విడిచివేయడమే ఉత్తమ పరిష్కారమని చెప్పుచున్నాడా అనిపించుతుంది. గతకాల సంప్రదాయాలు తమ స్వీయస్థానమందు గతకాలమున మిక్కిలి గొప్పవే. కాని మనం కూడ అలాగే ఎందుకు చేయాలో, ఎందుకు ముందుకు పోగూడదో, నా కర్థం గావడం లేదు. పృథివిపై చేతనయొక్క ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధియందు గత మహావైభవం తర్వాత భావిమహత్తర వైభవం రావాలి.

(SABCL Vol. 22, pp. 94, 87-88)

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు' నుండి)

30

శ్రీరామకృష్ణులు – అవతారమూర్తి

సగుణబ్రహ్మ (ఇష్టదైవ) దర్శనమనియు నిర్గుణ పరబ్రహ్మైక్యమనియు చెప్పబడు రెండు విధములగు బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును మనము పొందగలము.

ఈ వాగ్దానము పూర్వకాలములో సద్గురువుల దగ్గిర దీక్ష తీసికొనిన కొద్దిమంది ఉత్తమశిష్యుల విషయములోనే నెరవేరెడిది. కాని ఇది నేటికాలములో కూడ ఫలించగలదని మరొకసారి ఋజువు చేయబడినది. ఇటీవల కాలంలో ఒక మారుమూల ప్రదేశములో నివసించిన భగవంతుని అవతారమూర్తియు, ఆయన దివ్యప్రకాశమునకు ప్రతీకయునైన దక్షిణేశ్వర రామకృష్ణ పరమ

హంస జీవితమే ఇందుకు మహత్తర నిదర్శనము. ఆయన తన ఆధ్యాత్మిక బోధనలవలనగాని, నిస్సంగజీవన విధానమువలన గాని, నైతికప్రబోధముచేతగాని, దుఃఖోపశమనమునకు సూచించిన మతపరమైన కర్మకాండరూప ఔషధముచేతగాని ప్రపంచములో సంచలనము సృష్టించలేదు. తన అసమాన పరిపూర్ణత, ఔదార్యములతో మరొకసారి వేదాంతమార్గము ద్వారా భగవదనుభూతిని, ఆంతరికజిజ్ఞాస ప్రకటనను ఎట్లు సాధించవచ్చునో ప్రపంచమునకు ఋజువు చేసెను.

నిరక్షరాస్యుడు, పేదవాడునైన ఈ వంగదేశ గ్రామీణుడు తన జీవితాంతమువరకును తన గ్రామీణ యాసతోనే మాట్లాడేవాడు. తన హావభావములను మొరటుగానే వ్యక్తపరచేవాడు. ఆయనకు సంస్కృత పరిజ్ఞానం శూన్యం. తత్త్వశాస్త్రంతోగాని, విజ్ఞానశాస్త్రంతోగాని పరిచయం లేదు. తనకు తెలిసిన వంగ భాషను కూడా ప్రాంతీయ నుడికారంతోనే మాట్లాడగలడు. ఆయనకు ప్రపంచం పోకడ అసలే తెలియదు. అయినా సనాతన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమును సంపూర్ణముగ తనలో ఆవిష్కరింప జేసుకున్నాడు!

ఆయన తన దివ్యసూక్తుల ద్వారా గంభీరము, జటిలమునైన ఆధ్యాత్మిక విషయములపై వెలుగును ప్రసరింపజేసెను. మేధావంతులకు, పండితులకు సైతము అంతుపట్టని తాత్త్వికప్రశ్నలకు తన సహజ సరళరీతిలో సమాధానములు చెప్పి, శ్రోతలను సంభ్రమాశ్చర్యములకు గురిచేయుట ద్వారా, తన ఆధిక్యతను నిరూపించుకొనెను. ఆయన ఏ పద్ధతి నవలంబించి ఇట్టి జ్ఞానభాండాగారమును తనలో నింపుకొనగలిగెనో చెప్పజాలము. అయితే అది బుద్ధి కుశలతవలనగాని, తార్కికసామర్థ్యమువలన గాని కాదని మాత్రము స్పష్టంగా చెప్పగలము. బుద్ధితో వివేచన చేయవలసిన అతిచిన్న విషయములలో కూడా ఆయన బాలునివలె ప్రవర్తించేవాడు. అజ్ఞానియైన తన సాటి పల్లెటూరి రైతుకంటె ఇంకా అమాయకంగా ఉండేవాడు. *సునిశితమైన తన జ్ఞాననేత్రంతో – మానసికశక్తితో కాదు సుమా – జనుల*

హృదయములను, వారి ఆశయములను పరికించేవాడు. ఆధునికకాలంలో – ఇంకా నిజం చెప్పాలంటే మానవజాతికి విచక్షణాజ్ఞానం ప్రాప్తించిన తరువాత యథార్థజ్ఞాన సముపార్జనకు ఈ విధంగా మేధాశక్తిని పూర్తిగా విస్మరించినవారు అరుదుగా కనిపిస్తారు. ఆయన ఇట్లు సఫలీకృతుడగుటకు కారణం ఆయన నైతికజీవనవిధానము, పారమార్థికదృష్టి ఏకం కావటమే. అయితే చాలామంది వివేచన ద్వారానే తమ ఆలోచనలను, సున్నితభావములుగా మలచుకుంటారు. ఉద్రేకాలను ఆలోచనలతో మేళవించి అనుభవిస్తారు. *అయితే రామకృష్ణులు తన హృదయాంతర్గత అంతరదృష్టితో – వివేచనాశక్తితో కాదు – బాహ్యావ్యక్తులను, వస్తువులను పరిశీలించి చూసి, ఆ వెలుగునే తన అనుభవంగా తీర్చిదిద్దుకొనేవాడు.*

ఈ గ్రాహకశక్తిని వినియోగించుకొనే సామర్థ్యాన్ని ఆధునిక మానవుడు పోగొట్టుకొని చాలా కాలమైంది. ఈ విధంగా ఆయన తమ సమగ్ర మానసిక, భౌతికానుభవములకు మూలకారణం సాధించటంవలన ఆయన బుద్ధి అత్యధికంగా వాస్తవజ్ఞానంతో నిండి అది సదాత్మ వైపు తిరిగి సమస్త వస్తువులలోని సత్యాన్ని దర్శించగలిగింది. *చివరకు ఏ వస్తువు కూడా తన ఆంతరిక రహస్యమును ఆయన నుండి దాచలేకపోయింది.* ఏ శిఖరము ఆయన ఆరోహించుటకు అవరోధం కలిగించలేదు. ఆయన మొదటిసారి స్పష్టంగా, సమగ్రంగా ఎట్టి అరమరికలు లేకుండా సద్రూపి (being) స్థానము మనస్సుకు పైన వున్నదని చూపెను.

రామకృష్ణులు ఆ సద్రూపి సృష్టి విజ్ఞాన మంతటిని తనలో నిలుపుకొనగలిగిన మహత్తత్త్వము లేక మహాబుద్ధి అనీ అదే మానవునిలో కేంద్రస్థానమున నుండుననీ తేల్చిచెప్పెను. కనుకనే ఆయన శతాబ్దాలుగా మనల్ని బంధించి వుంచిన సంకెళ్ళను ఛేదించగలిగెను. ఇంకను ఆయన వివిధ యోగమార్గముల భేదములను గ్రహించగలిగెను. ఒక్కొక్క మార్గము ద్వారా ఆయన తన సాధనను చివరదశవరకు కొనసాగించి సమస్త సాధనలకు

పరమావధియగు నిర్వికల్ప సమాధిని మూడురోజులలోనే చేరు కొనగలిగెను. ఈ సిద్ధి కలుగుటకు తీవ్రసాధనచేయు యోగులకు కొన్ని దశాబ్దములుగాని, లేక కొన్ని జన్మలుగాని పట్టవచ్చును. ఆయన మతభేదములను పూర్తిగా తొలగించివేసెను. క్రైస్తవ, సూఫీ సంప్రదాయ సాధనల నభ్యసించి వాటి ఫలము ననుభ వించి, అది తన హిందూశాక్తేయ సాధనల మహాఫలమునకు భిన్నము కాదని గ్రహించి, అయినను తన సంప్రదాయముననే స్థిరపడెను. అతడు గురుపరంపరలోని లోటుపాట్లను ఖండిం చెను. తన బాహ్యాపూజావిధానమునకును, యోగశిక్షణమునకు మాత్రమే మానవ గురువులను స్వీకరించి తన ప్రథమ, పరమ దీక్షలను జగన్మాత నుండియే తీసికొనెను. అతనికి అనుభవేక వైద్యమైన యథార్థజ్ఞానమంతయును జగద్గురువైన దివ్యమాత నుండి లభించినదే.

ఆయన వేదాంతశాఖల తార్కికవాదములను ఖండించి వేదోపనిషత్తులలో ప్రతిపాదింపడినట్లు ద్వైతాద్వైత సాధనలవలన ప్రాప్తించగల పరమానందానుభవ మొక్కటేనని నిరూపించి చూపెను. *ఆనాటి ఆధ్యాత్మిక జీవనమును నియంత్రించు జ్ఞాన భాండాగారమంతటిని తన హృదయములోనికి స్వీకరించుటే గాక, దానిని తన మానసిక, భౌతికానుభవములకు ఆధారముగా తీర్చిదిద్దుకొనెను.* తన అఖండ, అగాధ వ్యక్తిత్వములో ఆనాటి ఆధ్యాత్మిక జీవనవిధానములోని దోషములను, అపూర్ణతలను జీర్ణింపజేసుకొని, ఆ ముసుగులు, రూపముల ద్వారానే పరి పూర్ణము, పరమోత్కృష్టమునైన దైవమును ప్రకాశింపజేసెను. ఈ విధముగా అతడు ఉత్తమ జ్ఞానప్రాప్తికి అనుభవము, అంతర బోధలే పరమసాధనములని నిరూపించెను. కావుననే ఆయన జీవితము మానవజాతి పురోగతికి బీజప్రాయముగా నిలిచిపో యెను. ఆ బీజములో మానవుని తార్కిక మనోబంధములను తెంచుకోగల సామర్థ్యముతోపాటు మానవజీవయాత్ర హేతుబ ద్ధత యనెడు చుట్టూ తిరిగే బండ్ల దారినగాక ఆంతరికజ్ఞానమనే

బహు దగ్గిరదైన కాలిబాటన ఆధ్యాత్మిక శిఖరాగ్రమున ఎట్లా సమాప్తి చెందగలదో సూచితమై యున్నది.

(Sri Aurobindo Archives and Research, April 1981, pp. 25-26)

అనువాదం: డా॥ కోట వేంకటేశ్వర రావు

31

క్రాంతి పథము – శీఘ్రమైన మార్గము

ప్రాచీనయోగులు, అన్వేషకులు మొదట శాంతినే కోరుకుండేవారు. ఇక ఏది సర్వదా శాంతిని గొనివస్తుందో, ఆ నిశ్చల, నీరవ మనస్సే భగవదుపలబ్ధికి సర్వోత్తమ నిబంధనయని వారు ప్రకటించారు. ఒక ప్రఫుల్ల మరియు ప్రకాశమయ హృదయం ఆనందానికి తగిన పాత్ర కాగా ఆనందం లేక దానికి దారితీసే మార్గం భగవంతునితో సంయోగానికి అవరోధమని ఎవరు చెపుతారు? విషాదాన్ని మోసుకునిపోవడం నిశ్చయంగా ఒక భయంకర భారం. 'యాత్రికుని ప్రగతి' (Pilgrim's Progress) అనే పుస్తకమందు క్రైస్తవుడు విషాదం బురదలోనుంచే, దాని ద్వారానే ముందుకు పోవాలి – అని చెప్పబడింది. కొన్ని సమయాల్లో అలా చేయవలసి రావచ్చు. కాని దానినే తిరిగి తిరిగి వక్కాణించడం ఒక అవరోధం మాత్రమే అవుతుందిగాని మరేమీ కాదు.

విశేషించి గీత ఇలా చెపుతుంది, "విషాదానికి లోనుగాని హృదయంతో యోగాన్ని ఆచరించు" (గీత: 6-23) బాధ, దుఃఖం, సంఘర్షం, నిరాశాప్రవేశం యోగమార్గాన సహజమేనని నాకు బాగుగా, పూర్తిగా తెలుసు. కాని అవి అనివార్యం కావు. ఇక అవి సహజ మెందుచేతనంటే, అవి యోగానికి సాయపడడంచేత కాదు. దేనినుంచి కష్టముతో పెనుగులాడి మనం వెలుగులో అడుగిడవలసి ఉంటుందో, మన ప్రకృతియొక్క అట్టి అంధకారంచేత అవి ఆరోపించబడుతూ ఉన్నాయి గనుక. నీవు ఏ ఘటనలను సూచించుతున్నావో, ఇతరులు వాటిని అనుసరించాలన్న భావనతో రామకృష్ణుడుగాని వివేకానందుడుగాని వాటిని ప్రస్తావించా

రని నేననుకోను. విశ్వాసం, సహిష్ణుత, పట్టుదల – ఇవే ఎక్కువ మంచిమార్గమని నిశ్చయంగా వారు చెప్పి ఉంటారు. వారి జీవితంలో నీవు సూచించిన ఘటన లెట్టివైనా, చివరికి వారీ మార్గాన్నే అంటిపెట్టుకుని ముందుకు సాగిపోయారు. నారదుడు తపస్వి, యోగి, వైష్ణవభక్తుడు – వీరితో గూడిన కథను, దానిలోని నీతిని ఆమోదించే రామకృష్ణుడు చెప్పాడనేది చివరికి తేలే విషయం. ఆ కథాసారాన్ని నేనిపుడు నా మాటల్లో చెపుతాను.

నారదుడు వైకుంఠానికి వెళుతూ, కొండల్లో కఠిన తపస్సు గావించుతూ ఉన్న ఒక యోగిని కలుసుకున్నాడు. అపుడా యోగి కోపంతో ఇలా అరిచాడు – "ఓ నారదా! నీవు వైకుంఠానికి వెళుతున్నావు. అక్కడ విష్ణువును చూస్తావు. నా జీవితం పొడవునా మహోగ్ర తపస్సును గావించుతూ వచ్చాను. అయినా ఇప్పటికి గూడా నేను విష్ణువును పొందలేదు. నేనెపుడు ఆయనను చేరుకుంటానో, కనీసం నాకోసం తెలుసుకో". పిమ్మట నారదుడు విష్ణువును గురించి పాటలు పాడుతూ, ఆ పాటలను బట్టి నృత్యం చేస్తూ ఉన్న ఒక వైష్ణవభక్తుని కలిశాడు. అతడు గూడా ఇలా అర్థించాడు బిగ్గరగా – "నీవు నా ప్రభువు, విష్ణువును చూడబోతున్నావు. నే నెప్పుడు నా ప్రభువు ముఖపద్మాన్ని దర్శించగలనో, అడిగి తెలుసుకో". నారదుడు తన తిరుగు ప్రయాణంలో ముందు యోగి దగ్గరకు వచ్చి ఇలా చెప్పాడు – "నీవాయనను ఇంకా ఆరుజన్మల తర్వాత పొందుతావు". అపుడా యోగి ఎలుగెత్తి విలపించాడు – "నే నెంతటి తపస్సు గావించాను. ఎంత బ్రహ్మాండముగా ప్రయత్నించాను! విష్ణుమూర్తికి నా పట్ల ఎంత కాఠిన్యం!" తర్వాత భక్తుని గూడ తిరిగి కలుసుకుని చెప్పాడు: "నేను నీకే శుభవార్తను మోసుకురాలేదు. నీవు లక్ష జన్మల పిమ్మట మాత్రమే ప్రభువును దర్శించుతావు". కాని ఆ భక్తుడు పారవశ్యంతో గూడిన పెద్ద కేకతో ఎగిరి గంతువేశాడు – "ఓ, నేను నా హరిని చూస్తాను, ఒక లక్ష జన్మల తర్వాత చూస్తాను! భగవదనుగ్రహం ఎంత గొప్పది!" అని పలికి, నూతన హర్షపారవశ్యంతో పాడాడు, ఆడాడు. అపుడు నారదుడు నిజం

చెప్పాడు – "నీవు చేరుకున్నావు నీ ప్రభువును, నేడే ఆయనను దర్శించుతావు". దీనిని విని నీవిలా అనవచ్చు – "బాగుంది, కాని ఇది ఎంత అతిశయంతో కూడిన కథ, మానవప్రకృతికి ఎంత విరుద్ధం!" కాని నీవు తలంచినంతగా ఇది మానవప్రకృతికి విరుద్ధం కాదు. ఈ మాట ఎలా ఉన్నా ఈ కథలో శిబిచక్రవర్తి, హరిశ్చంద్రుల కథలలోకంటె ఎక్కువ అతిశయోక్తి లేదు. అయినా నేనా భక్తుని ఆదర్శంగా చూపను. *ఏలన ఆరుజన్మల్లోనో, లక్షజన్మల్లోనోగాక, ఈ జన్మలోనే భగవదుపలబ్ధిని పొందాలని పట్టుబడతాను.* కాని ఈ కథలోని ముఖ్యాంశం అని చెప్పదలంచిన నీతిలో ఉంది. రామకృష్ణుడు ఆ కథను చెప్పినపుడు, యోగసిద్ధికి ఒక పూలబాట ఉందని ఆయనకు తెలియకపోలేదు. అంతేకాక, అదెంత మంచిమార్గమో, అంత శీఘ్రమార్గం కూడ – అని ఆయన చెప్పినట్లు కన్పించుతుంది.
(*SABCL* Vol. 23, pp. 789-90)

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు' నుండి)

32

శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పిన 'వకాల్తా'

కొందరు దైవంనుండి ఆదేశం కోసం నిరీక్షిస్తూ అది లభించేవరకు ఏమీ చేయకూడదని నిశ్చయించుకొని కూర్చొంటారు. వారి ఆశ తప్పకుండా నిరాశే అవుతుంది. మరి కొందరు తాము ఆంతరంగిక ఏకాంతతను పాటిస్తూ నిజంగా దైవముఖాన్ని పరికిస్తూ ఒంటరిగా పనిచేస్తారు. భౌతిక ఏకాంతత, ధ్యాన నిమగ్నత అవసరమే కాని అవి కేవలం అనుషంగికాలు. సాధనారూపంగా దైవసమర్పణ భావంతో తొలుత ఫలితాలను పరిగణించకుండా, పిదప కర్మలతో అనుబంధం లేకుండ వ్యవహరించడమన్నది తప్పనిసరి నిబంధన. శ్రద్ధతోను, విశ్వాసంతోను ఏ పని చేసినా అది దైవనిమిత్తమనే వారు, దైవదత్తమని కూడా భావిం

చాలి. అందు దోషాలు ఉండవచ్చు. పొరపాట్లు దొర్లవచ్చు. కాని మనం భయపడవలసిన అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు. అది వీర మార్గం – వీరులు అనుసరించిన మార్గం.

మనం మన స్వశక్తి మీద మాత్రమే ఆధారపడినంత వరకు తప్పులు జరుగుతూనే ఉంటాయి. అదే ఆయన దగ్గర నుంచి వస్తే ఆ లోపాలను సవరించుకోవాడానికి తగిన బలం సమకూరుతుంది. రామకృష్ణుడు ఎప్పుడూ చెబుతూ వచ్చిన వకాల్తా యిదే!

ఒక జాతి కూడా అలాగే తప్పులు చేస్తూ, పొరపాట్లు సవరించుకొంటూ, పాపాలను పరిత్యజిస్తూ ముందుకు సాగిపోతుంది. పనిలోని తప్పులూ, పాపాలు, విపత్తులు, అపజయాలు దుష్కర్మ అవశేషాలే! ఒకసారి ఆమె పేరు తన పెదాలపై పడిందా యిక దివ్యమాత పరిత్యజించదు. అనవసరంగానైనా, వ్యతిరేకంగానైనా, అనుకోకుండానైనా ఆ పేరును గ్రహిస్తే చాలు ఆమె రక్షణ లభిస్తుంది. హృదయపూర్వకమైన సాధనకు పునాది పడితే మాత్రం మరింత ప్రయోజనం సమకూరుతుంది.

(*SABCL* Vol. 2, pp. 431-32)

అనువాదం: డా॥ అల్లూరి వేంకట నరసింహారాజు

The going forth of Vivekananda, marked out by the Master as the heroic soul destined to take the world between his two hands and change it, was the first visible sign to the world that India was awake not only to survive but to conquer.

Sri Aurobindo

32

మార్జాల కిశోర న్యాయము

నువ్వు నిజంగా దేవుడు కావాలనుకుంటే ఆయనే అంత బాధ్యతను వహించి నీ హృదయాన్ని పరిశుద్ధము గావిస్తాడు, నీ సాధనను వేగిరపరచి అవసరమైన అనుభూతుల నిస్తాడు. దేవుణ్ణి నమ్ముకొని ఆయనకు నిన్ను నీవు సమర్పించుకోవటము వలననే అది సాధ్యమౌతుంది. కాని అలా జరగాలంటే నీవు కేవలం నీ స్వశక్తిమీద ఆధారపడకూడదు. పూర్తిగా దేవుడి మీదనే ఆధారపడి ఆయనను నమ్ముకుంటూ అధికాధికంగా సమర్పణను కొనసాగించాలి. నేనవలంబించిన పద్ధతి కూడ అదే. నా దృష్టిలో యోగానికి ఇదే ముఖ్యమైన పద్ధతి. పిల్లికూనను తల్లి ఎలా పట్టుకొని మోస్తుందో, పూర్తిగా తల్లిమీదనే ఎలా ఆధారపడుతుందో సాధకుడుకూడ పూర్తిగా దేవుని మీదనే ఆధారపడాలని రామకృష్ణుడు చెప్పిన కథలోని భావమిదే అనుకుంటాను. కాని అందరూ అలా చేయలేరు. *ఆ స్థాయికి చేరేందుకు కొంతకాలం పడుతుంది. మనోప్రాణికములు చేసే గోల సద్దుమణిగి అవి కుదుటపడ్డప్పుడుగాని అది సాధ్యపడదు.*

మనోప్రాణికములను అంతరంగికంగా సమర్పించుకొనుట – దీనినే నేను సమర్పణ అంటాను.

అంతరంగిక సమర్పణలోని ముఖ్యాంశము దైవమును విశ్వసించి ఆయనను నమ్ముకొనుటయే – The core of the inner surrender is trust and confidence in the Divine.

(*SABCL* Vol. 23, pp. 586-87)

అనువాదం: డా॥ ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి

34

ఆత్మవిశ్వాసం తప్ప అహంకారం కాదు

(సాధన – శోధన)

సాధకుని చేతన విస్తరించి అతనికి దివ్యానుభూతులు కలిగినప్పుడు, అతడు సహజంగానే సాధుశీలి, వినయసంపన్నుడు అవుతాడు. అప్పుడు ఒక విధమైన 'ఇగో' – ఆధిక్యతాభావం ఏర్పడక తప్పదు. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శిష్యుల్లో నాగమహాశయునివంటి వారి విషయంలో ఆధ్యాత్మికానుభూతి వినయశీలాన్ని మరింతగా పెంపొందించింది. వివేకానందునివంటి ఇతరుల విషయంలో అది మనోధైర్యాన్ని, ఆధిక్యతాభావననీ కలిగించింది. అందుకే ఆయన పాశ్చాత్యులనుంచి తీవ్రవిమర్శలకు గురయ్యాడు. ఆధ్యాత్మికానుభూతివల్ల నాటికాలంలో ఆధిక్యతాభావం, దైవవిధేయతా స్థిరపడిన సాధకులు ఎందరో ఉన్నారు. ఈ స్థితులన్నింటిలో దేని విలువ దానికే వుంటుంది. వివేకానందుని విషయమే తీసుకొంటే ఆయన ఒక మద్రాసు పండితునకు చెప్పిన సమాధానం ఎంతో ప్రసిద్ధమైనది. ఒకసారి స్వామి వివేకానంద మాట్లాడుతుంటే ఒక పండితుడు అడ్డుపడి "శంకర భగవత్పాదులవారు అలా చెప్పలేదే?" అన్నాడు. వెంటనే స్వామి సందేహించకుండా "శంకరులు చెప్పకపోవచ్చు – నేను – వివేకానందను చెబుతున్నా" అన్నాడు. ఆ పండితుడు అంతటితో అవాక్కయ్యాడు. సామాన్యదృష్టికి స్వామి చెప్పిన "నేను, వివేకానందను" అన్న మాటలు హిమాలయమంతటి ఆత్మవిశ్వాసపు అహంకారంగా అనిపించవచ్చు. కాని, వివేకానందుని ఆధ్యాత్మిక సాధనలో దోషంకాని, కాపట్యంకాని ఎంతమాత్రమూ లేవు. అసలు చెప్పాల్సివస్తే అది అహంకారమే కాదు. ఒక మహత్తర వారసత్వానికి ప్రతినిధిగ, ఎవ్వరైనా తనను కించపరచినా, అవమానించినా సహించలేని ఒక విధమైన సమర్పణభావంతో కూడిన న్యాయమే ఆయన మాటల్లో కనిపిస్తుంది. అయితే అహంకారరాహిత్యం, ఆధ్యాత్మిక వినయం అనవసరమని కాదు. ఏది ఆత్మవిశ్వాసమో, ఏది అహం

కారమో తేల్చిచెప్పడం పైకి అనుకొన్నంత సులువు కాదని నా భావన. ఉదాహరణకు – నేను నా ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులు వ్యక్తపరచవలసివస్తే, నేనా పనిని ఎంతో ఆర్జవంతో చేయాల్సి వుంటుంది. నేను వాటిని రాసుకోవాలి. వాటి భావం, ఆలోచనలు, అనుభూతులు, వాటిని అనుసరించి సాగే చేతనావిస్తరణలను గురించి కూడా వివరించాల్సి వుంటుంది. సమస్త విశ్వాన్ని లోపల దర్శించే అనుభూతితోగాని, అంతరాలతో ప్రవహించే దివ్య శక్తితోగాని, సంశయాత్మకులకు అతీతంగా వుండే నిశ్చయాత్మ విశ్వాసంతోగాని, దైవత్వంతో సిద్ధించే అద్వైతానుభూతితోగాని పోల్చినప్పుడు కనిపించే మానవమేధ, మానవజీవితము ఏపాటివి? అయినా వాటిని (ఆ దివ్యానుభూతులను) వివరించేటప్పుడు 'నేను' అనే పదము వాడకతప్పదు గదా! నేను మాయావాదిని కాను గానీ, 'నేను' అనే పదానికి 'ఈ శరీరం' అనో, 'ఈ అవతారం' అనో చెప్పి తప్పించుకోనూ లేను. కాబట్టి నా రాతల్లో నేను ఇతరులు నాకు గర్వమనీ, అహంకారమని భావించకుండా తప్పించుకోగలుగుతానా? అది ఎంతో కష్టమనే నాకు అనిపిస్తోంది.
(SABCL Vol. 24, pp. 1388-89)

అనువాదం: డా॥ ద్వా. నా. శాస్త్రి

35

యోగము – పరిణామ వాదము

జీవితము, యోగము, ఈ రెంటినీ సమ్యగ్దృష్టితో పరిశీలింతుమేని, లక్షితముగానో అలక్షితముగానో జీవితమంతయూ యోగమే అని చెప్పవలసియుండును. ఏలయన, మానవసత్త యందలి గర్భిత శక్తుల నభివ్యక్తమొనర్చి, మానవునియందునూ, విశ్వమందునూ పాక్షికముగా అభివ్యక్తమైయున్న సర్వగత, సర్వాతీత తత్త్వముతో మానవవ్యక్తిని ఐక్యము కూర్చుటద్వారా ఆత్మసంసిద్ధికై క్రమ నిబద్ధమైన పద్ధతి ప్రకారము జరుపబడు ప్రయత్నమునే కదా మనము యోగమని పేర్కొనుచున్నాము. కాని, జీవితమును దాని

బాహ్యారూపముల నతిక్రమించి లోతుగా పరిశీలించి చూతుమేని, జీవితమంతయూ ప్రకృతి కొనసాగించు నొక మహాయోగమే యని చెప్పవలసియుండును. తన గర్భితశక్తుల నంతకంత కధికాధిక ముగా అభివ్యక్త మొనర్చుకొనుటద్వారా ఆత్మసంసిద్ధి గాంచి, తన నిజతత్వమైన దివ్యత్వముతో తానైక్యము పొందుటకై ప్రకృతి కొనసాగించుచున్న ప్రయత్నమిది.

మానవుడామె మంత. అతని యందామె యీ పృథ్వీపై తొలుదొల్తగా నీ మహనీయ ప్రయోజన మధికతర జవసత్వము లతో నెరవేరుటకై ఎరుకతో సంకల్పపూర్వకముగా జరుగదగు కృషికి సాధనసంపత్తిని సమకూర్చుకొన్నది. వివేకానందస్వామి నుడివినట్లు, *స్వపరిణామమును ఒకే జీవితకాలములోగాని, ఒకే జీవితకాలపు కొలది సంవత్సరములలోనో, నెలలలోనో గాని కుదింపజేయుట కనువైన సాధనమే యోగమని చెప్పనొప్పును.* (*SABCL* Vol. 20, p. 2)

అనువాదం: కమలాకర వేంకటరావు ('యోగసమన్వయను' నుండి)

ముత్యపు చిప్పలు

మనిషి ముత్యపు చిప్పలా ఉండాలి. భారతదేశంలో ఒక చక్కటి పిట్టకథ ఉంది. స్వాతి నక్షత్రం వెలిసిన సమయంలో వర్షం కురిసి ఒక చినుకు ఆలిచిప్పలో పడినట్లయితే ఆ చినుకు ముత్యమవు తుందిట. ఆలిచిప్పలకు ఈ విషయం తెలుసు కాబట్టి స్వాతి నక్షత్రం వెలిసేనాటికి అవి సముద్రం పైకి వచ్చి ఆ అమూల్యా మైన వర్షపు చినుకుకై వేచి ఉంటాయి. చినుకు వాటిలో పడిన వెంటనే చిప్పలను మూసుకొని సముద్రపు అట్టడుగుకు వెళ్లిపో తాయి. అక్కడ నిదానంగా ఆ చినుకును పొదిగి ముత్యంగా రూపొందిస్తాయి. మనిషి కూడ అలాగే ఉండాలి. ఏ విషయా న్నైనా సరే, ముందు వినాలి. తరువాత అర్థం చేసుకోవాలి, అటు పిమ్మట మనస్సును ఎట్టి బాహ్యాప్రభావాలకు లోను కానివ్వక,

దాని మీదనే లగ్నం జేసి, అంతరంగంలో ఉన్న సత్యాన్ని ఆవిష్కరింప జేయడానికి కంకణం కట్టాలి. కాని యిందులో ఓ ప్రమాదమున్నది. ఇప్పుడు ఇది, అప్పుడు అది అంటూ కేవలం కొత్తదనానికి ఆకర్షితుడవై, దీనికన్న వినూత్నమైన వేరొక విషయం తటస్థపడితే, దాని కోసం వెంపరలాడటం – ఇలా చేస్తూపోతే నీ శక్తిసామర్థ్యాలను వృథాపరచడమే అవుతుంది. ఏదైనా ఒక పనిని చేపట్టినప్పుడు దాని అంతుచూడాలి. మధ్యలో ఆగిపోకూడదు. ఎవరయితే ఒక ఆశయంపట్ల ఉన్మాదభరిత ఆసక్తితో అంకితం అవుతారో వారే వెలుగు చూడగలుగుతారు. ఇక్కడో పని, అక్కడో పని చేపట్టి, అన్నింటిని అర్ధంతరంగా వదలివేసేవారు దేనినీ సాధించలేరు. క్షణికంగా ఉత్తేజితులవడంతోనే వారి ఉద్వేగం అంతమవుతుంది. ప్రకృతి చేతిలో కీలు బొమ్మలవడం తప్ప, ఆలోచనలను అధిగమించి ముందుకు సాగలేరు.

ఎవ్వరైతే యోగులు కావాలని మనసారా కోరుకుంటారో, వారు ఇట్టి కప్పగంతుల తంతుకు స్వస్తి చెప్పాలి. *ఒక ఆశయాన్ని చేపడితే, ఆ ఆశయమే వారి జీవితపరమావధి కావాలి. దానిని గురించే ఆలోచించాలి. కలలు గనాలి, జీవించాలి. మెదడు, కండరాలు, నరాలు, ఒకటేమిటి, శరీరంలోని ప్రత్యణువు ఆ ఆశయంతోనే నిండిపోవాలి.* ఇతరమైన ఆలోచనల నన్నింటిని పూర్తిగ వదలివేయాలి. విజయసాధనకు ఇదియే మార్గము.

మూలం: స్వామి వివేకానంద

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, చేకూరు జానకి

అనుబంధము:

నూటపది ఏళ్లనాటి కథ

షికాగోలో 11, 15, 19, 20, 26, 27 సెప్టెంబరు 1893 తేదీలలో జరిగిన విశ్వమత మహాసభలలో శ్రీ వివేకానందుడు చేసిన ఉపన్యాసముల నుండి:

మొదటిరోజు వారు చేసిన మహోపన్యాసము

అమెరికా సోదర సోదరీమణులారా,

మాకు మీ రొసగిన మనఃపూర్వకమైన స్వాగతమును పురస్కరించుకొని యీ సమయమున మీతో ముచ్చటించుట నాకు బ్రహ్మానందదాయకము. ప్రపంచమందలి అత్యంత ప్రాచీన యతి సంప్రదాయము పేర మీకు నా యభివందనములు. సమస్త మతములకును, సమస్తధర్మములకును దల్లి యనదగు సనాతన ధర్మము పేర మీకు నా యభివందనములు. నానాజాతులతో, నానాసంప్రదాయములతో గూడిన భారత జనసహస్రముల పేర మీకు నా యభివందనములు.

సహనభావమును వివిధ దేశీయులకు దెలిపిన ఘనతయు, గౌరవమును నతిదూర దేశీయులగు ప్రాచ్యులకు జెల్లునను టెంతయు సమంజసమని తత్ప్రతినిధులను గూర్చి ఈ సభావేదిక నుండి మీకు దెలిపిన వక్తలకును నా యభివందనములు. సహనమును సర్వమతసత్యత్వమును లోకమునకు బోధించిన సనాతన ధర్మము నా ధర్మమని గర్వించుచున్నాను. సర్వమతసహనమునే గాక, సర్వమతములును సత్యములని మేము నమ్మెదము. సమస్తమత సమస్త దేశముల నుండియు పరిపీడితులై, శరణాగతులై వచ్చిన వారలకు శరణ్యమైన దేశము నా దేశమని గర్వించుచున్నాను. రోమక క్రౌర్యమునకు గుఱియై తమ దేవాలయము తుత్తునియలైన యేటనే దక్షిణభారతదేశమునకు వచ్చి, శరణుపొందిన యూదులను – నిజమైన యూదులనదగు వారిలో శేషించిన వారిని – మా కౌగిట జేర్చుకొంటిమని తెలుప గర్వించుచున్నాను.

మహాజొరాష్టరీయ సంఘమున శేషించిన వారలకు శరణొసంగి, నేటికిని వారల నాదరించుచున్న (సనాతన) ధర్మము నా ధర్మ మని గర్వించుచున్నాను. సోదరులారా, అతిబాల్యము నుండియూ పారాయణమొనర్చు చుంటినని నాకు జ్ఞప్తిలోనున్న యొక స్తోత్రమునుండి – ప్రతిదినము కోట్లకొలది మానవులచే పారా యణమొనర్పబడు నొక స్తోత్రమునుండి – కొన్ని చరణములను క్రోడీకరింతును:

"వివిధ ప్రదేశములలో బుట్టిన నదులు, సముద్రమున సంగమించునట్లే వివిధారాధన మార్గములు వక్రములై గన్పట్టినను అవక్రములై గన్పట్టినను సర్వేశ్వరా, నిన్నే ప్రాపింపజేయుచున్నవి."

"ఎవరు ఏ రూపమున నన్ను గ్రహింతురో నేను వారి నట్లే యనుగ్రహించుచున్నాను. ఎల్లవారును సమస్త మార్గములచేతను తుదకు నన్నే ప్రాప్తించుచున్నారు."

అని గీతలో తెలుపబడిన యద్భుత సిద్ధాంతమును ప్రప చమున నింతవరకు జరిగిన మహోత్కృష్ట సమావేశములలో నొకటగు ఈ మతమహాసభయే సమర్థించుచు, ముక్తకంఠమున లోకమునకు జాటుచున్నదని చెప్పనొప్పును. శాఖాభిమానము, స్వమత దురభిమానము తజ్జన్యమగు మూర్ఖాభినివేశనమును సుందరమైన యీ వసుంధరను చిరకాలము నుండియు నాక్రమిం చియున్నవి. భూమిని అయ్యవి దౌర్జన్యమయ మొనర్చి, యనేక పర్యాయములు మానవరక్తసిక్తము గావించినవి. నాగరికతను నాశనమొనర్చి, సంఘములను నిరాశపాలు చేసినవి. ఈ ఘోర రాక్షసులు చెలరేగియుండనిచో మానవసమాజము నేటికంటె విశే షాభివృద్ధి నొందియుండెడిది. కాని వాని యవసాన సమయ మాసన్నమైనది. ఈ మహాసభా గౌరవార్థము నేటి యుదయము మ్రోగింపబడిన గంట సర్వవిధములైన స్వమత దురభిమానము నకు పరమతద్వేషమునకును – కత్తిచే గానిండు, కలముచే గానిండు సాగింపబడు – సర్వవిధములైన హింసకును మాత్రమే గాక, ఒకే గమ్యమును బ్రాపింపబోవు జనుల కొండొరులయం

దలి నిష్ఠుర ద్వేషభావములకును శాంతిపారము కాగలదని మనః పూర్వకముగా ఆశించుచున్నాను.

అంతిమ సమావేశము నందలి యుపన్యాసము

విత్తనము నేలలో నాటబడినది; మన్ను, గాలి, నీరును దానిని చుట్టువారి యున్నవి. ఆ విత్తనము మన్నగునా! గాలి యగునా, లేక నీరగునా! ఏదియు గాదు. అది మొక్కయగును – ఆత్మ వికాసనియమము ననుసరించి యభివృద్ధి నొందుచు. గాలి, మన్నును, నీటిని జీర్ణించుకొని వానిని వృక్షతత్త్వముగా మార్చుచు, మొక్కగా పరిణమించును.

మతవిషయము – ధర్మవిషయము – కూడ నిట్టిదే. క్రైస్తవుడు హిందువుడుగాని, బౌద్ధుడుగాని కానక్కర లేదు. మఱియు హిందువుడుగాని, బౌద్ధుడుగాని క్రైస్తవుడు గానక్కర లేదు. కాని ప్రతివ్యక్తియు ఇతరుల భావములను – ఇతర మతసారమును – గ్రహించుచుండియు స్వీయవ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని, స్వీయ వికాస నియమానుసారము అభివృద్ధి నొందవలయును.

మతమహాసభ లోకమునకేమైన జాటినచో అది యిది: పూజ్యత, పవిత్రత, త్యాగము – ఇవి ప్రపంచమున ఏ మతసంస్థకును ప్రత్యేకమగు 'హక్కులు' గావనియు ప్రతిమతమును లోకోత్తర చరిత్రులగు పురుషులను స్త్రీల నుద్భవింప జేసినదనియు జాటినది. ఇట్లు విస్పష్టమై యుండ, నెవ్వరైనను తమ మత మొక్కటియే సుస్థిరముగా నిలిచి, యితర మతములన్నియు నశింపవలయునని భావించునెడల, అట్టి మందబుద్ధుల యవివేకమునకు నా హృదయాంతర్గత పరితాపమును దెలుపుచు, వారెంత ప్రతిఘటించినను, "వలయునది కలహము కాదు, సహకారము"; "అన్యమత ధ్వంసము కాదు, తదాశయగ్రహణము"; "శత్రుత్వము కాదు; శాంతియుత సమన్వయము" అని మతపతాకలపై వ్రాయబడు దినము శీఘ్రకాలముననే వచ్చితీరునని తెల్పెదను.

అనువాదం: చిరంతనానంద స్వామి

(శ్రీరామకృష్ణ మఠము, చెన్నై వారి సౌజన్యముతో)

And his call went right into the hearts of those who listened to him. People had been stirred to their depths. There was general applause and hundreds flocked round him for light and knowledge.

The message spread from country to country – the message of hope and light amidst the encircling gloom, the message of love and compassion pledged to defeat hatred, intolerance and narrowness, the message that bore the imprint of eternal life.

సమాచార పత్రం

శ్రీఅరవింద సొసైటి Annual General Meeting కలకత్తాలోని రిజిస్టర్డు ఆఫీసులో 18 అక్టోబరు 2003 న జరుపబడును. దీని నోటిసు 63 పేజీలో చూడండి.

నవంబరు, డిసెంబరు 2003 మాసములలో ఆశ్రమం, సొసైటి కార్యక్రమముల వివరాలు

17 నవంబరు: శ్రీమాత మహాసమాధి రోజు. శ్రీమాత మందిర దర్శనము ఆశ్రమము వారిచే నిర్వహించబడును.

20 నవంబరు: శ్రీమాత భౌతికకాయము సమాధిచేసిన రోజు.

21-23 నవంబరు: శ్రీఅరవింద సొసైటీ స్త్రీల విభాగము వారు బీచ్చాఫీసులో "Integral Progress" అనే విషయంపై ఒక సదస్సును నిర్వహించెదరు. దీనికందరు ఆహ్వానితులే.

24 నవంబరు: సిద్ధి దినము వార్షికోత్సవము – ఆశ్రమంలోని నాలుగు దర్శనదినములలో ఒకటి.

26 నవంబరు – 4 డిసెంబరు: డా॥ మంగేష్ నడ్కర్ణిగారు శ్రీఅరవిందుల 'గీతా వ్యాసములు' పై ఉపన్యాసములు ఇచ్చెదరు. దీనికందరు ఆహ్వానితులే.